

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Інтерв'ю

Владислав АТРОШЕНКО: «Я обрав для себе дуже просте гасло–орієнтир: завжди з людьми і для людей»

СТОР. 4

Проблема

Непатокові справи накрохмалених комірів Дніпровського

СТОР. 5

Уроки працьовитості і патріотизму

Багатий олігарх і злиденний селянин — несумісні поняття

СТОР. 10

№ 195 (5945) П'ЯТНИЦЯ, 10 ЖОВТНЯ 2014 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Поштарі допомагають єднатися

Учора Голова Верховної Ради Олександр Турчинов узяв участь в урочистостях з нагоди Всесвітнього дня пошти. Глава парламенту вручив цінні подарунки (годинники) представникам зв'язку. «Саме ваша професія, саме ви даєте людям інформацію, надію, гарні вісті. І навіть нині, коли наша країна переживає дуже важкі часи, ви доносите добрі вісті батькам дітей, які захищають Україну», — сказав Олександр Турчинов. СТОР. 2

ТЕС звикає до навантажень

З додатковими навантаженнями працює Ладижинська ТЕС на Вінниччині через зниження рівня роботи низки теплових станцій на сході країни, де тривають бойові дії.

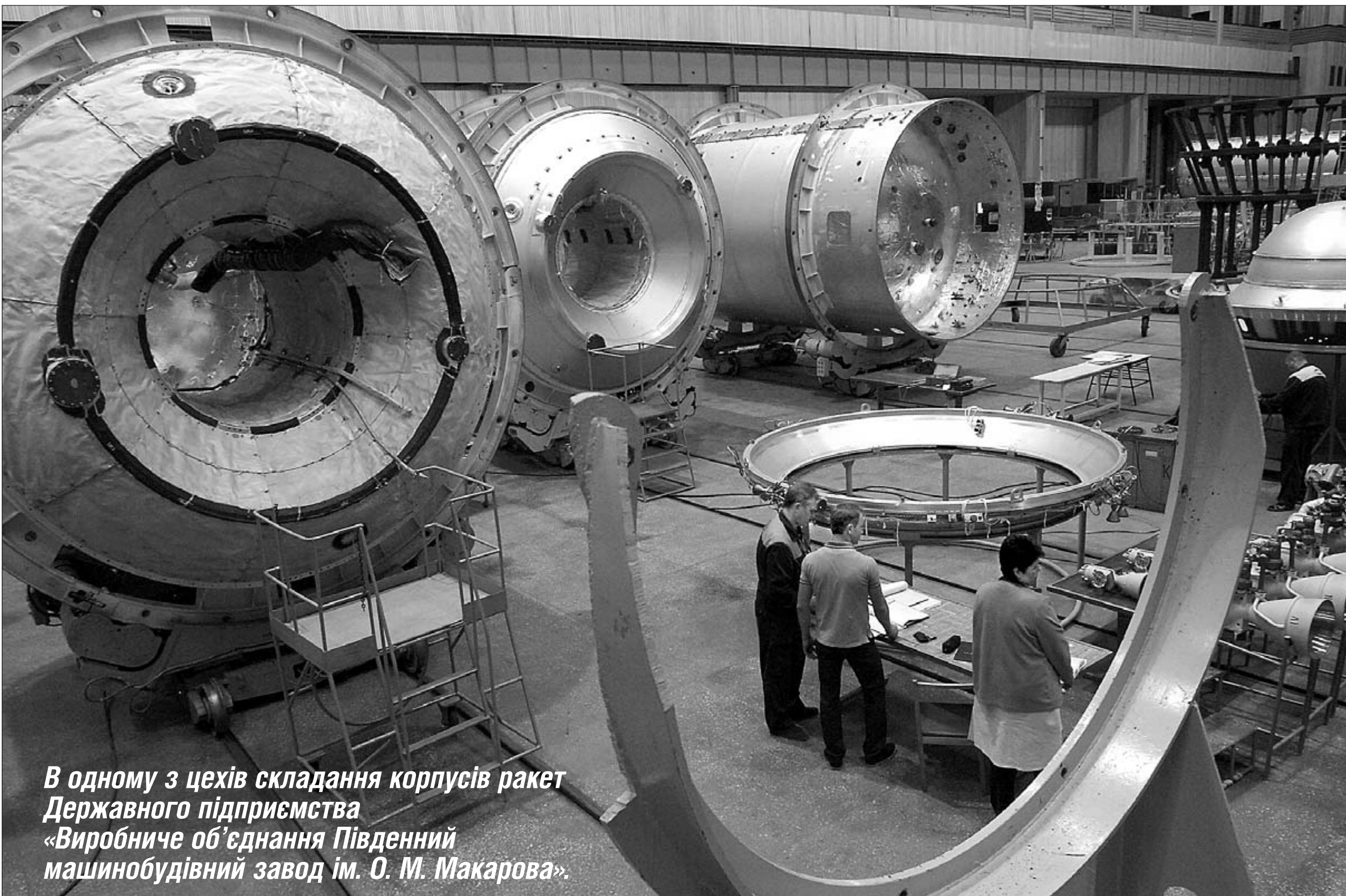
Теплові станції залишаються головними виробниками енергії. Вони входять до єдиної енергетичної системи держави і беруть участь у регулюванні вироблення енергії у години пікових навантажень. СТОР. 7

Здешевлення нафти — сильніший удар по економіці РФ, ніж санкції

Цього тижня ціни на нафту досягли дворічного мінімуму. В середу барель коштував 90,99 долара. Щоправда, вчора почала надходити інформація про незначне зростання ціни. То що ж відбувається на ринку «чорного золота»? **Прокоментувати ситуацію «Голос України» попросив президента Центру антикризових досліджень кандидата економічних наук Ярослава Жаліла.**

Традиційно падіння нафтових цін притаманне періодам глобальної стагнації. Наразі МВФ уже втретє за рік знизив прогноз зростання світової економіки з урахуванням слабкої економічної динаміки в Єврозоні й серед великих країн, що розвиваються (зокрема, Китаю). СТОР. 6

Космічний патруль

В одному з цехів складання корпусів ракет Державного підприємства «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод ім. О. М. Макарова».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (з архіву «Голосу України»).

З 4 по 10 жовтня відбувся Всесвітній тиждень космосу. За всіх часів Україна, що є визнаним лідером у його освоєнні, мала повне право вважати це свято своїм. І сьогодні деякі провідні вітчизняні підприємства, такі як ДП «ВО «ПМЗ ім. О. М. Макарова» і ДП «КБ «Південне» ім. М. К. Янгеля», упевнено розв'язують завдання міжнародного рівня. Крім безпосередньо військової й народно-господарської тематики вчені та виробничники приділяють серйозну увагу пошуку розв'язань глобальних проблем людства.

Як розповіли «Голосу України» у КБ «Південне», новими науково-технічними проектами, реалізація яких можлива в широкій міжнародній кооперації, є створення ракетної системи безпечного видалення високорадіоактивних відходів атомних електростанцій у космос і системи антиастероїдного захисту Землі, призначеної для безпечної зміни траєкторії астероїдів, що мають імовірність зіткнення із Землею.

Крім того, увагу українських учених і виробничників спрямовано на створення системи «Космічний патруль», що передбачає виведення угруповання низькоорбітальних супутників та створення спеціальної наземної інфраструктури з метою оперативного інформування служб порятунку, служб швидкого реагування, медичних, міліцейських, патрульних і прикордонних служб про надзвичайні та критичні ситуації різного характеру. СТОР. 3

ПОДІЯ

Публікація підняла на ноги активістів

У критичній публікації «Паспортом по... фізіономії», надрукованій у «Голосі України» 4 квітня цього року, йшлося про те, як сумські працівники міграційної служби, нехтуючи ухвалу Верховного Суду України, здирають з громадян за видачу закордонного паспорту вдвічі-втричі більше за визначені судом 170 гривень. Виступ газети підняв на ноги представників громадської організації «Молодіжний демократичний альянс». З виявленими фактами вони звернулися до Антимонопольного комітету України. Адміністративна колегія територіального відділення АМКУ виявила низку порушень чинного законодавства, зокрема, завищений розмір оплати за оформлення і видачу закордонного паспорта, нав'язування клієнтам не передбачених жодним законом адмінпослуг за додаткову плату, яка значно перевищує ціну самого паспорта. На сьогодні з позовами до суду звернулися перші півдесятка ошуканих клієнтів. Але, попри ці позови, працівники регіональної міграційної служби продовжують брати незаконні побори, **інформує наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.**

КОРОТКО

■ Двом неповнолітнім сиротам на Миколаївщині повернули земельну ділянку площею понад п'ять гектарів і вартістю 73 тисячі гривень. Вона дісталася їм у спадок після смерті матері, однак не була оформлена через брак необхідних документів. Прокуратура заявила позов до суду про визнання за дітьми права власності, **інформує наш кореспондент Ірина НЕЖИГАЙ.**

■ У Тернополі проконтролюють використання добровільних пожертв від пацієнтів медичних закладів за надані послуги. За рішенням виконкому міськради там буде встановлено спеціальні термінали для збору коштів, які потім надходитимуть безпосередньо на банківський рахунок, **повідомляє наш кореспондент Любов ЛЕВИЦЬКА.**

Витрати аграріїв на осінню польову кампанію становлять понад 40,5 млрд. гривень — *Мінагрополітики*

Поштарі допомагають єднатися

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Дуже важливо, підкреслив Голова Верховної Ради, щоб в Україні була найсучасніша пошта, котра має стати зразком для інших країн. «У багатьох європейських державах — це найпотужніше підприємство, працювати в якому дуже престижно. Саме таку «Укрпошту» ми з вами повинні створити і дати можливість людям без обмежень спілкуватися, єднатися. Дуже важливо, що одне з найбільших підприємств єднає Україну», — зазначив він.

Завдяки запровадженню найсучасніших технологій, переконаний Олександр Турчинов, у нашій країні це буде найінтелігентніша, найпрестижніша професія.

Голова Верховної Ради Олександр Турчинов отримав у подарунок іменну марку *(на знімку).*

Керівник Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» Михайло Паньків привітав колег зі святом. Він, зокрема, зазначив: «Незважаючи на бурхливий розвиток приватних поштових операторів, «Укрпошта» є лідером у поштовій галузі. Нам дуже важливо і надалі зберігати лідерство, але не завдяки відголоскам колишньої державної монополії, а завдяки показникам високої якості послуг і конкурентоспроможності на ринку».

ДОВІДКОВО

Всесвітній день пошти — один з міжнародних днів, що відзначаються в системі Організації Об'єднаних Націй. Саме 9 жовтня 1874 року в Берні (Швейцарія) представниками 22 країн було підписано Бернський договір, що заснував Генеральний поштовий союз. У 1878 році Союз змінив свою назву і став Всесвітнім поштовим союзом (ВПС). На сьогодні до складу ВПС входить 192 країни, у тому числі й Україна, яку представляє національний оператор поштового зв'язку «Укрпошта».

Також учора відбулася урочиста церемонія спецпогашення художнього поштового конверта «Україна — єдина країна», зображення на якому уособлюють мир, достаток та благополуччя нашої держави. До речі, це відбувалося одночасно в усіх областях нашої держави 27 штемпелями «Всесвітній день пошти. Акція «За мир в єдиній Україні».

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Нам потрібна правда, якою б вона не була

Основою 14-ї механізованої бригади стануть бійці з 51-ї бригади, які найкраще себе проявили під час антитерористичної операції на Донбасі. Таке рішення глава держави прийняв під час зустрічі з бійцями та командирами 51-ї окремої механізованої бригади Сухопутних військ Збройних Сил України, яка брала участь у бойових діях у зоні АТО. «Ті підрозділи, які героїчно себе проявили, не мають бути розформовані. Вони мають у повному складі зі збереженням своїх традицій стати основою нової бригади, — заявив Президент. — Ті випадки, коли військовослужбовці проявили слабкість духу та стали дезертирами, будуть об'єктивно розслідувані».

Петро Порошенко закликав усіх присутніх чесно, дивлячись очі в очі, розповісти про перебіг подій за весь час несення служби в зоні АТО. «Нам потрібно дати правдиву оцінку цим діям. Треба бути чесними. Там, де воювали, — треба визнавати героїзм цих бійців. Там, де були факти дезертирства, — треба відповідати», — наголосив Президент.

ДОСЛІВНО

Президент України Петро ПОРОШЕНКО:

«Нам потрібно відзначити справжніх героїв і дати належну оцінку тим, хто не витримав і схибив. На жаль, такі військовослужбовці були у вашій частині. Перед пам'яттю загиблих героїв та тих, хто, попри все, вистояв і не злякався, ми маємо обов'язок бути мужніми і чесними, як в оцінках дій 51-ї бригади, так і в оцінках дій інших підрозділів Збройних Сил України».

Окремі підрозділи 51-ї бригади проявили героїзм у боях за Савур-Могилу та у визволенні багатьох населених пунктів на Донбасі. Особливо Президент відзначив героїзм розвідників з батальйонно-тактичної групи «Колос», яка однією з перших взяла під контроль Савур-Могилу; протитанковий артилерійський підрозділ, який знищив значні сили противника; ремонтну бригаду, яка, попри обстріл, виконувала свої обов'язки, та танковий підрозділ, який здійснив рейд на ворога під час виходу наших військ під Іловайськом. З другого боку, в цій частині було зафіксовано майже чотири десятки випадків дезертирства, а події під Волновахою стали соромом для Української армії, коли в результаті пияцтва та непрофесійних дій загинуло багато військових. «Нам потрібна правда, якою б вона не була», — наголосив Президент.

Після розмови Президент, **як повідомляє офіційне інтернет-представництво глави держави,** доручив в. о. командира бригади представити бійців, які проявили мужність, до нагород. «Я вами пишаюся, як український Президент, і дякую за вашу мужність та героїзм», — сказав Петро Порошенко.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

Без «чорного піару», але з патріотичними маніпуляціями

ВИБОРИ-2014

Так представники громадської мережі «ОПОРА» характеризують цьогорічну виборчу кампанію в Україні загалом та на Прикарпатті зокрема.

Спостерігачі не зафіксували фактів прояву «чорного піару», масової виборчої благодійності, що було притаманне на виборах 2012 року. Відсутність високої активності «виборчих благодійних фондів» і «виборчих благодійників», на думку активістів, пов'язана з тим, що виборчий процес розпочався наступного дня після того, як стала відома дата виборів, що не дало кандидатам достатньо часу для розгортання «благодійних виборчих ініціатив».

Натомість, кандидати у народні депутати часто маніпулюють темами АТО, Майдану та вшанування пам'яті героїв Небесної Сотні. Ця тематика активно присутня у риториці, агітаційній кампанії та політичній рекламі практично усіх претендентів на крісло депутата Верховної Ради України.

Щодо порушень правил передвиборної агітації, то «ОПОРА» відзначає відсутність вихідних даних на білбордах, в агітаційних матеріалах, також ігнорування заборони розміщення агіток в громадському транспорті. Вперше громадянська мережа проводить моніторинг витрат окружних виборчих комісій, щоб підтвердити чи спростувати інформацію про зловживання бюджетними коштами.

Ще одна тема для спостережень — це перевірка передвиборних програм кандидатів на наявність плагіату. Із 99 кандидатів, зареєстрованих у семи одномандатних виборчих округах в Івано-Франківській області, за дослідженнями «ОПОРИ», 31 — подав у ЦВК «запозичені» програми, тексти яких містять речення з літератури, ЗМІ, різних підручників та програм інших кандидатів. Через це подібна «творчість» рясніє низкою недоречностей. Прикарпатським виборцям обіцяють розв'язати проблеми населених пунктів, що не належать області. Один мажоритарник обіцяє відремонтувати трубопровід у Тернополі, його колега по округу хоче зайнятись благоустроєм Києва та контролювати депутатів Київради, ще когось зацікавила комунальна сфера Житомира. Інший кандидат прагне розвивати неіснуючу в області вугільну та машинобудівну промисловість, ще один неуважний дає обіцянки у жіночому роді тощо.

За словами координатора «ОПОРИ» в області Івана Маруняка, цьогорічна кампанія наймасовіша в Україні, тому задіяно 213 спостерігачів. А в день голосування, 26 жовтня, до них приєднаються понад дві тисячі активістів для здійснення широкого та швидкого статистичного підрахунку голосів. Отож уже зранку наступного дня вони оголосять свої результати голосування. Як показує практика останніх виборів, їхній результат відрізняється від офіційно оголошеного ЦВК — у межах похибки в один відсоток.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Для підкупу громадян залучають професійні маркетингові групи

Підкуп виборців став більш професійним. Про це в ефірі «Радіо Свобода» заявив голова правління Комітету виборців України Олексій Кошель.

За його словами, нині стало небезпечно роздавати громадянам гроші на вулиці, адже багатьом це не подобається, і представники кандидатів, які цим займаються, дуже ризикують. Тому методи підкупу змінюються.

Зокрема, залучаються професійні маркетингові групи, структури окремих політичних партій. І зупинити це мають правоохоронні органи і громадяни. Стосовно фактів підкупу, О. Кошель просить людей звертатися до Комітету виборців. «Наші юристи допоможуть правильно оформити документи і передати їх до правоохоронних органів. Чим більше буде кримінальних справ, тим збудуємо кращий бар'єр, який унеможливить потрапляння до парламенту завдяки підкупу цілої фракції», — сказав він.

Раніше заступник генерального директора Комітету виборців України Наталя Линник озвучила підрахунки експертів про те, що кандидати у народні депутати по мажоритарних округах планують витратити на один округ для прямого і непрямого підкупу виборців від одного до трьох мільйонів доларів. Зокрема, крім традиційних пайків та організації розважальних заходів, серед нововведень очікується ремонт військових госпіталів та надання житла для переселенців.

За безпеку голосування відповідатимуть добровольчі батальйони

У процес організації безпечного голосування та підрахунку голосів, можливо, залучатимуть добровольчі батальйони. Про це в ефірі «5 каналу» заявив голова Служби безпеки України Валентин Наливайченко.

«Що стосується диверсій та терактів — це наша щоденна праця. Тут треба не хвалитися, а діяти на упередження. Затримуватимемо до того, як щось сталося. Можливо, до цього процесу потрібно залучити добровольчі батальйони», — зазначив він.

За його словами, організація безпеки виборчого процесу, від створення ділянок до підготовки голосування, відбувається в тісній співпраці з СБУ.

Наші солдати воюють на межі людських можливостей

На засіданні ТСК з питань розслідування обставин трагедії під Іловайськом народні депутати продовжили опитування безпосередніх учасників подій.

«Ігри довкола комісії тривають», — заявив на початку засідання ТСК її голова Андрій Сенченко. За його словами, позиція Генштабу ЗС та Міноборони постійно змінюється. Спочатку в головних оборонних відомствах запевнили, що запрошені для опитування — командир 8-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України Петро Литвин і його перший заступник Петро Ромигайло — прийдуть до парламенту, однак вони так і не з'явилися. Потім у Міноборони заявили, що ніхто з генералів-командувачів не прийде, посилаючись на таємницю слідства у кримінальній справі, яку веде Генпрокуратура. На думку голови комісії, пояснення військового керівництва блокування роботи ТСК є надуманими.

Комісія заслухала показання головного редактора інтернет-видання «Цензор-нет» Юрія Бутусова, котрий перебував у секторі «Д» АТО під Іловайськом і був свідком кількох атак і операцій. Він запропонував не обговорювати й не коментувати дії та накази командирів АТО в прямому ефірі, а провести закрите засідання. Водночас Ю. Бутусов заявив: «Те, що я побачив, — це вже не АТО, а відкрита фаза війни з Росією». За його словами, вже 23 липня було зрозуміло: стратегія і тактика дій, що їх застосовувало українське командування, були «проблемними». Адже російська артилерія вела прямий прицільний вогонь по українських військах, під яким неможливо було втриматися, бойова техніка знищувалася, а ми не могли відповісти нічим. Окрім того, наші війська опинилися заблокованими, і до них не могло підійти ані підкріплення, ані провізія та забезпечення. На погляд військового експерта, треба було вивести українські війська до кордону, щоб запобігти величезних втрат бойової техніки та людських жертв. І проблема полягала не лише в кількості українських військ, а й у тому, як вони використовувалися, як ефективно і адекватно реагувало командування на зміну обстановки у секторі «Д». Голова ТСК А. Сенченко додав, що за серпень українські війська в секторі «Д» втратили 113 одиниць бойової техніки.

Юрій Бутусов наголосив: «Це були подвиг і трагедія, з яких треба зробити висновки, щоб не ускладнити ситуацію і не повторити помилок у веденні бойових дій». Він також висловив думку, що причина проблем у ході АТО полягає не чисельності військ, а в неадекватній оцінці обстановки і в невчасно прийнятих рішеннях. На погляд експерта, необхідно було змінювати тактику дій і ставити завдання, які спроможні виконати наші війська. А також зважати на рівень забезпечення українських військових — тривалий час перебуваючи під вогнем, вони воюють на межі людських можливостей та героїзму. Бутусов запропонував утворити при ТСК експертну групу для аналізу наявної інформації.

Зліва направо: ***військовий експерт, головний редактор інтернет-видання «Цензор.нет» Юрій Бутусов, голова комісії Андрій Сенченко, член комісії народний депутат Едуард Леонов, командир взводу батальйону «Донбас» Володимир Бабенко.***

Командир протитанкового взводу батальйону «Донбас» Володимир Бабенко, котрий перебував у російському полоні, заявив, що сили в битві були не рівні. «Ми б не здалися, але ми не могли стріляти», — сказав він. За його словами, нині 97 бійців батальйону «Донбас» ще перебувають у полоні бойовиків, серед них є і поранені. В. Бабенко розповів про своє перебування у полоні, спілкування з російськими офіцерами з 98-ї механізованої бригади з м. Іванова. «Вони не могли збагнути, за що ми воюємо, а про себе говорили: «Ми виконуємо наказ». Зі слів російських офіцерів, регулярні частини російських військ стоять під українським кордоном з лютого.

ТСК удруге звернулася з листом до Президента України з проханням зобов'язати керівництво ЗС співпрацювати з комісією, однак відповіді ще немає. До 14 жовтня, наступного пленарного засідання парламенту, ТСК планує підготувати проміжний звіт про свою діяльність.

Олександра КУЧЕРЯВА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ОФІЦІЙНО

Постанова
Верховної Ради України

Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Луганської області, зміну і встановлення меж Новоайдарського і Слов'яносербського районів Луганської області

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Змінити межі Новоайдарського і Слов'яносербського районів Луганської області, збільшивши територію Новоайдарського району на 30010,28 гектара земель за рахунок передачі до його складу 1639,00 гектара земель, що знаходяться у віданні Щастинської міської ради Луганської міської ради (в тому числі територію міста Щастя), 10761,90 гектара земель - Кримської сільської ради Слов'яносербського району (в тому числі території села Кримське, села Причепилівка, села Сокільники), 17217,40 гектара земель - Трьохізбенської сільської ради Слов'яносербського району (в тому числі території села Трьохізбенка, села Кряківка, села Оріхове-Донецьке), 320,88 гектара земель - Жовтенської сільської ради Слов'яносербського району (в тому числі території села Лобачеве), 71,10 гектара земель - Слов'яносербської селищної ради Слов'яносербського району (в тому числі території села Лопаскине), та затвердити територію Новоайдарського району загальною площею 183588,28 гектара, Слов'яносербського району загальною площею 82965,72 гектара.

2. Встановити межі Новоайдарського району та відповідні межі Слов'яносербського району Луганської області згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України О. ТУРЧИНОВ.

м. Київ,
7 жовтня 2014 року.
№ 1692-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Луганської області, зміну і встановлення меж Перевальського і Попаснянського районів Луганської області

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Змінити межі Перевальського і Попаснянського районів Луганської області, збільшивши територію Попаснянського району на 14174,00 гектара земель за рахунок передачі до його складу 8430,00 гектара земель, що знаходяться у віданні Чорнухинської селищної ради Перевальського району (в тому числі території селища міського типу Чорнухине, селища Круглик, селища Міус), 1324,00 гектара земель - Гірської міської ради (в тому числі територію міста Гірське), 2491,00 гектара земель - Золотівської міської ради (в тому числі території міста Золоте), 971,00 гектара земель - Нижненської селищної ради (в тому числі території селища міського типу Нижнє), 913,00 гектара земель - Тошківської селищної ради Первомайської міської ради (в тому числі території селища міського типу Тошківка), 45,00 гектара земель - Новотошківської селищної ради Кіровської міської ради (в тому числі території селища міського типу Новотошківське), та затвердити територію Перевальського району загальною площею 72255,00 гектара, Попаснянського району загальною площею 146649,00 гектара.

2. Встановити межі Попаснянського району та відповідні межі Перевальського району Луганської області згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України О. ТУРЧИНОВ.

м. Київ,
7 жовтня 2014 року.
№ 1693-VII.

СПІВЧУТТЯ

Асоціація народних депутатів України з глибоким сумом сприйняла звістку про передчасну смерть 7 жовтня 2014 року народного депутата першого та другого скликань, поета, члена Спілки письменників України

ОСАДЧУКА Петра Ілліча.

Петро Ілліч народився 2 грудня 1937 року в селі Острівець Городенківського району Івано-Франківської області. Вишу освіту отримав в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова за фахом — філологія, вчитель української мови та літератури.

У 1990 році був висунутий кандидатом і обраний народним депутатом у Верховну Раду УРСР і у Верховній Раді був секретарем Комісії з питань культури та духовного відродження. У другому скликанні з 1994 року був головою підкомісії Комітету Верховної Ради України з питань культури та духовності. Лауреат премії ЛКСМУ ім. М. Островського (1979 р.). Автор понад 30 книг поезії та літературної критики.

У політичному, громадському житті був активним учасником законотворчого процесу. Петро Ілліч назавжди залишиться у нашій пам'яті порядною і самовідданою людиною, активним громадянином держави. Найщиріші співчуття сім'ї і близьким покійного.

ПРИВІТАННЯ

Колективу Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Дорогі друзі!

Щиро вітаю усіх вас із 100-річним ювілеєм Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Саме у мальовничій Полтаві — серці України далекого вже 1914 року було створено вчительський інститут, який з часом перетворився на знаний національний навчальний заклад, визначний освітній центр з вагомими науковими здобутками.

За свою багату історію тут здобули освіту понад 60 тисяч фахівців. У цих стінах навчалися видатні вчені, майстри слова, педагоги, громадські діячі. Назавжди в історію світової культури вписано імена славетних випускників — А. Макаренка, В. Сухомлинського, Г. Ващенка, М. Остроградського, В. Верховинця, Ю. Кондратюка, О. Ковіньки та багатьох інших.

Приємно, що і сьогодні в університеті свято бережуть наукові та культурно-просвітницькі традиції, які склалися упродовж століття: демократизм, ауру духовності, високий професіоналізм і патріотизм, атмосферу творчості та доброчинності, любов до рідної мови і культури українського народу.

Зичу всій вашій дружній короленківській родині миру, міцного здоров'я, творчої наснаги та нових звершень заради рідного краю і незалежної України!

Голова Верховної Ради України Олександр ТУРЧИНОВ.

ВИСОКІ ТЕХНОЛОГІЇ

Космічний патруль

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Також ведуться роботи зі створення системи «Подвійний старт», що передбачає створення унікальної технології зближення та стикування об'єктів у космічному просторі та дасть можливість складати в космосі великогабаритні об'єкти в автоматичному режимі, використовуючи при цьому РН легкого й середнього класів.

Особливу увагу приділяють космічній системі «Іоносат», що передбачає виведення супутникового угруповання з науковим корисним навантаженням для проведення експериментів, які мають підтвердити взаємозв'язок певних феноменів в іоносфері та походження природних катаклізмів на Землі. Планується розгортання супутникового угруповання, що дозволить передбачати землетруси в різних регіонах світу.

Розпочато проект зі створення потужного маршового ракетного двигуна тягою до 500 тонн, проекти зі створення рушійних установок для модулів, що зможуть забезпечити доставку вантажів та екіпажів до Місяця і найближчих планет Сонячної системи.

Завершується створення геостаціонарного КА «Либідь». Половину потужності супутника використовуватимуть державні компанії, а другу — здаватимуть в оренду іноземним компаніям для проведення передач по їхніх каналах на території України. Це дасть змогу розв'язати завдання стовідсоткового охоплення населення України програмами телебачення і радіомовлення, послугами зв'язку та Інтернету, оперативно створювати незалежні канали зв'язку в разі надзвичайних ситуацій, підвищить надійність і безпеку телекомунікаційних мереж.

Виробництво високоточної зброї є єдиним ефективним засобом озброєння для сил стримування. Сьогодні КБ «Південне» разом із задіяними в кооперації українськими підприємствами готове до виконання цього важливого завдання.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Владислав АТРОШЕНКО: «Я обрав для себе дуже просте гасло–орієнтир: завжди з людьми і для людей...»

— Владиславе Анатолійовичу, Верховна Рада сьомого скликання достроково припиняє свою роботу. Чи вдалося вам у цій ситуації реалізувати задумані плани?

— Зазначу передусім, що я був народним депутатом України четвертого скликання, потім головою Чернігівської облдержадміністрації. У ті роки не все було так просто. Не секрет, у Києві здебільшого переважали політичні декларації над реальними справами. Було багато ейфорії, упевненості, що запрацює вертикаль влади, відімре корупція і настане загальне благоденство. Найгірше, що зробив врешті-решт Президент Віктор Ющенко — на багато років пригнітив віру українців у здатність їх щось змінити на краще. Попри це, я чесно і віддано працював, аби наш регіон долав наявні проблеми. Мені приємно за те, що коли очолював виконавчу владу Придесення, область з 26-го місця за рейтинговими показниками Кабінету Міністрів піднялася на 13-те.

Коли виборці 206-го округу на виборах до Верховної Ради сьомого скликання у 2012 році проголосували за мене, я обрав для себе дуже лаконічне гасло-орієнтир: завжди з людьми і для людей. З першого дня роботи у парламенті постійно веду діалог з людьми на місцях, безпосередньо під час зустрічей віч-на-віч. За три роки мені вдалося побувати у 180 населених пунктах округу з 240. До того ж у багатьох — по кілька разів. Проведено майже 520 зустрічей з людьми, більш як 230 особистих прийомів. Не помилюся, коли скажу, що у такий спосіб вдалося поспілкуватися з 100 тисячами виборців. А їх на окрузі всього 150 тисяч...

— Вражаюча статистика!

— Коли на зустрічах говориш з людьми і по їхніх очах бачиш, що вони тобі довіряють, чекають від депутата відповідної роботи, то розумієш, як важливо всіх не розчарувати. Потрібно не тільки вислухати виборця, прийняти від нього заяву, а й допомогти йому розв'язати життєво важливе для нього коло проблем! У цьому плані я працював у кількох напрямах. Вдалося підтримати обдаровану молодь, багато зроблено для закладів освіти, культури, медицини. Було організовано благодійний фонд «Поліський оберіг», завдяки якому зібрані кошти меценатів пішли на реалізацію досить важливих проектів, зокрема, програми «Здійснимо дитячі мрії разом». У Чернігові за два роки встановлено 25 середніх і великих дитячих майданчиків, створено підприємство для їх обслуговування. До речі, у ньому працює 15 співробітників.

Дещо із зробленого «Поліським оберегом»: придбано для громад округу п'ять автомобілів швидкої допомоги (один з яких — реанімобіль), Чернігівська обласна станція переливання крові отримала лінію для виробництва води подвійної дистиляції, обласний геріатричний будинок — стоматологічний кабінет, громада смт Любеча — насос для водопостачання, юні музики школи Радянської Слободи — 15 бандур, школа №16 Чернігова — сучасний комп'ютерний клас і так далі. Зазначу, що також проведено в окрузі досить чимало благодійних та культурно-масових заходів. За мого сприяння введено в експлуатацію дитячий садок у Пакулі й частково профінансовано реконструкцію приміщення під дошкільний заклад у Старому Білоусі.

— Ви також досить суттєво підтримали земляків, які вирушили на захист України в зону АТО.

— Питання національної безпеки, організації гідного опору намаганням Росії дестабілізувати ситуацію в Україні для мене — пріоритетні. Як депутат від прикордонного округу я не міг бути стороннім спостерігачем при вирішенні проблем забезпечення чернігівських підрозділів Збройних Сил, Національної гвардії та батальйонів територіальної оборони. «Поліському оберегу», який очолюю, вдалося придбати форму і частково спорядження для 1000 бійців. Територіальний батальйон, інші військові частини також отримали ліки, продукти харчування, засоби гігієни тощо.

— З якими законодавчими ініціативами виступили у парламенті?

— Мною було подано 21 законопроект. Багато з них пройшли попередній розгляд у профільних комітетах. Я зі своїми однодумцями лобіював внесення змін до низки законів. Один з них покликаний спростити процедуру оформлення прав на нерухоме майно, яке розташоване у сільській місцевості, та знизити кінцеву вартість послуг з реєстрації прав власності на нерухомість для мешканців села. Інший закон «Про благоустрій населених пунктів» має на меті скасувати необхідність отримання численних погоджень і дозволів для процедури видалення дерев, кущів у межах села і селища шляхом передачі зазначених питань до компетенції виконавчого комітету сільради або його голови.

Реформи чи зміни дуже часто потребують бюджетних видатків. На жаль, профільні комітети насамперед дивляться не на зміст законопроектів, а чи вони затратні, а від цього наскільки вони ускладнюють життя уряду. Провладна більшість, як правило, блокувала майже всі законодавчі ініціативи, що потребували певних фінансів. У цьому зв'язку, як на мене, треба внести зміни до Регламенту Верховної Ради, щоб у першу чергу розглядалися суспільно значимі законопроекти, а другорядні були в режимі очікування. Чинна практика гнітюча: за відсутності бюджетних коштів законопроект або знімається з розгляду, або «тоне» у бюрократичній круговерті. Водночас на зустрічах з виборцями я завжди чую, як актуально для сільських людей спрощення процедур, пов'язаних з оформленням спадку, нерухомості, землі. Хоч як прикро, і досі цю проблему не розв'язано через пасивну позицію Мін'юсту, який ігнорує депутатську законодавчу ініціативу. На моє глибоке переконання, Кабмін повинен встановити графік приїзду в сільські населені пункти нотаріуса, державного реєстратора, працівника Держземагентства. Це значно полегшить селянам, особливо пенсіонерам, впорядкувати свої майнові права тощо. Адже багато бабусь і нині не мають правових документів на власне житло. Вирішити це питання самостійно вони не можуть, оскільки це, по-перше, фінансово затратно, а по-друге, потребує проходження багатьох бюрократичних інстанцій.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Владислав Анатолійович Атрошенко (на знімку) народився 5 грудня 1968 року в Чернігові. Із золотою медаллю закінчив школу №16. Отримав згодом і червоний диплом Харківського авіаційного інституту. Служив в армії. Ще студентом заснував власне багатопрофільне підприємство, яке входило до корпорації «Укрсибінкор». У 1990-х працював на Чернігівщині фінансовим директором в «Селянському торговому домі «АГРО», в інших комерційних структурах. У березні 2002 року виборці Чернігівського, Ріпкинського, Городнянського районів і Чернігова обрали його депутатом Верховної Ради України. У 2005-му був головою Чернігівської облдержадміністрації. З 2007 року обіймав посаду радника голови правління ВАТ «Кредобанк», а з 2009-го — голови наглядової ради найбільшого виробника хліба в Україні — ВАТ «Хліб Києва». Обраний у 2012 році народним депутатом України по одномандатному мажоритарному округу №206. Очолює обласну територіальну організацію партії «Блок Петра Порошенка».

Переконаний, що чинне законодавство передусім має бути орієнтоване на поліпшення якості життя конкретних людей, особливо малозабезпечених, бідних. У цьому зв'язку важко назвати реформами оптимізацію (простіше — скорочення, закриття) закладів освіти, культури, медицини. Від неї є невеликий бюджетний фінансовий виграш, та за ним постає велика несправедливість — насправді місцеві жителі мають від скорочених видатків на сільську медицину, школи додатковий клопіт. Вважаю, що у цьому плані найближчим часом в Україні слід виробити дієві засади щодо пріоритетності витрат державного бюджету. Розподіл коштів має забезпечити передусім мінімальний рівень комфорту на селі. У населених пунктах повинні бути водогони, гарні під'їзні дороги, ФАПи, працюючі, а не занедбані будинки культури.

— Владиславе Анатолійовичу, недавно ви очолили обласний осередок партії «Блок Петра Порошенка». Чи не «постраждають» від того виборці 206-го округу? Адже партійність народного депутата іноді, як мовиться, зв'язує його можливості.

— В Україні є справді багато партій, які перетворилися на закриті акціонерні товариства, що не звикли чути голос мажоритарників, взагалі людей. У Верховній Раді сьомого скликання я був депутатом, який мав свою думку і пріоритетом вважав насамперед інтереси виборців та України. І надалі, незважаючи на ті чи інші обставини, продовжуватиму діяти у такому ж дусі. Водночас зазначу, що моя приналежність до партії «Блок Петра Порошенка» не кон'юнктурна, а викликана тим, що я, працюючи в окрузі, щодня переконуюся в тому, як важливо нам усім єднатися словом і ділом довкола завдань розбудови регіону, України. А саме над цими питаннями працює дуже енергійно Президент. Огульна його критика, безпідставні звинувачення, популістська злостива риторика — це, як на мене, у нинішніх реаліях є свідома гра на боці ворогів України. Главу держави треба сьогодні підтримувати активною участю у реформуванні країни, поліпшенні якості життя людей. Я хочу брати участь саме у цих процесах, маю для згаданого певні здібності та можливості. У цьому мене підтримують однодумці.

Чернігівщину від «Блоку Петра Порошенка» представлятимуть на нинішніх виборах, крім мене, Валерій Куліч у 205-му окрузі, Анатолій Євлахов (№ 207), Олександр Харченко (№ 209) та Олег Дмитренко (№ 210). Переважно це знані у регіоні керівники промислових, сільськогосподарських структур. Наша відмінність від інших кандидатів не тільки в тому, що ми хочемо змін на краще, а й довели власним життям, справами, виробничими досягненнями свій управлінський потенціал, який можна з ефективністю реалізувати у владних інституціях. Молоді й перспективні господарники у нинішніх реаліях набувають досвіду політичного життя, вони мають що сказати у Верховній Раді від імені своїх великих трудових колективів.

КОМЕНТАР

Василь Зуб, заслужений лікар України:

— Я багато років працював начальником управління охорони здоров'я чи здороввідділу, як тоді називалося. І ось за особливу допомогу закладам медицини я тоді ініціював всього лише чотирьом чи п'яти керівникам районів присвоєння почесного звання «Відмінник охорони здоров'я». Так ось народний депутат Владислав Атрошенко стільки допоміг медицині Чернігова і прилеглих районів, що, безумовно, заслуговує на таке звання.

Так, всі ми не ідеальні. Важко знайти людину, яка у складних умовах не помилялася б. Проте ми все ж націлені на подолання труднощів, забезпечення таких умов, які робили б життя людей в Україні щороку кращим і світлішим, позбавленим прикрощів, негараздів.

— З якими ідеями йдете у парламент?

— Передусім — підтримати Президента у здійсненні реформ. Насамперед як представник Чернігівщини я хотів би домогтися реалізації спрощення юридичних процедур для сільських трудівників, пенсіонерів під час оформлення права на старі домоволодіння, земельні ділянки тощо. Пріоритетне питання — національної безпеки, оборони. Я вважаю, що парламент нового скликання повинен вжити заходів, щоб підвищити на багато порядків боєздатність Збройних Сил. Гадаю, треба переглянути деякі положення пенсійного законодавства, зробивши його справедливішим та зрозумілішим. Виборці справедливо ставлять питання про упорядкування соціальних виплат безробітним, матерям. Не секрет, у регіонах збільшилася народжуваність дітей у неблагополучних родинах, які отримані кошти переводять у пиятику. Тільки один із прикладів неефективності використання державних коштів: в Україні є чимало процвітаючих сільгосппідприємств, які, однак, усіх своїх механізаторів на зиму відправляють на біржу отримувати допомогу з безробіття, хоча самі отримують чималі річні прибутки і мають фінансову можливість платити протягом року зарплати усім своїм працівникам.

Треба навести, врешті-решт, лад з тією ж таки медичною реформою. Всі кажуть про три рівні медицини, але не згадують про четвертий і п'ятий. А четвертий рівень — це науково-дослідні інститути. А їх по декілька з одного і того ж напрямку: розтягується фінансування, уповільнюється просування медичної науки. Інший приклад: п'ятий рівень — це Міністерство охорони здоров'я, яке здійснює закупівлі, а ліків нема. Десяток років навколо тендерів із закупівлі медикаментів править одна і та сама мафія з відомими прізвищами.

Хотілося б, щоб у Верховній Раді відійшли від популістської риторики, а замість закликів до «війни до переможного кінця», опозиціонери змагалися в програмах з модернізації української економіки, усіх сфер нашого життя.

…Знаєте, я вже був депутатом не один раз і в мене нема амбіції просто стати депутатом. Я маю працювати так, щоб добре слово про мої справи прожило набагато довше за людське життя…

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.
Фото Андрія ЛАРИНА.

Непатокові справи накрохмалених комірів Дніпровського

У жовтні традиційно відзначають День працівників харчової промисловості. До нього зазвичай приурочують і святкування дня селища Дніпровський Верхньодніпровського району. Це невипадково: єдиним містоутворюючим підприємством упродовж понад 60 років тут було найбільше підприємство галузі — нині ПАТ «Дніпровський крохмалепатоковий комбінат» (КПК). Напередодні свята автор побував у селищі й довідався, чим живуть сьогодні його жителі, з яким настроєм підійшли до дати. З'ясувалося: не те що нема чому радіти — плакати хочеться. Практично все, що було предметом заслуженої гордості місцевих жителів і що створювалося поколіннями працівників комбінату, сьогодні перетворено на руїну. І доля підносить людям нові випробування.

Паркан стадіону «зникає».

Влаштували блокаду

Життя селища завжди було нерозривно пов'язано з роботою комбінату. Уся інфраструктура Дніпровського вибудовувалася під нього так, що існувати роздільно з КПК селище не в змозі: за підприємством було закріплено не тільки об'єкти соцкультпобуту, а й постачання тепла і води в домівки мешканців. Але, схоже, нинішнє керівництво комбінату в особі голови правління Олександра Майстренка — депутата обласної ради, котрий заявив нещодавно про свій намір стати народним депутатом — вважає інакше: у цьому переконані місцеві жителі.

— Усі свої 46 років прожила в нашому селищі. Раніше був чудовий басейн, де з першого класу проводили уроки фізкультури. Для дітей і дорослих працювали секції волейболу, баскетболу, ритмічної гімнастики та інші — все коштувало копійки, — згадує Ольга Бєлоус. — Нині **все розкурочили: стоять два тенісні столики. Лікарня закрита, немає навіть «Швидкої допомоги», викликати лікаря додому практично нереально** — а колись у нас були такі лікарі й обладнання, що сюди приїжджали народжувати й робити операції з інших міст.

Ольга Володимирівна зазначає: колись чудовий комбінатівський **клуб сьогодні розвалюється: шибок у вікнах немає, дах тече, по стінах величезні тріщини, узимку температура — не вище 14 градусів**.

Останніми роками тепла в будинках практично не було: люди постійно хворіли, їхні речі просякли вогкістю, але водночас комбінат виставляв рахунки, як за якісні послуги. Ну а нещодавнє **рішення директора комбінату від'єднати все селище від централізованого опалення взагалі ввело людей у шоковий стан.** Не цікавлячись думкою громадян, рішення прийняли в однобічному порядку.

Приватний підприємець Віталій Бєлоус упевнений, що це призведе до катастрофи. За його словами, працівникам комбінату пропонують безвідсотковий кредит на встановлення індивідуального опалення: 10 тисяч гривень на рік. Але що це дає, якщо встановлення стане майже в 30 тисяч за зарплати в 2,5 тисячі гривень? А пенсіонери взагалі в безвихідному становищі.

ДУМКА

— Більшість пенсіонерів комбінату та інших мешканців селища не в змозі встановити індивідуальне опалення, — каже ветеран праці Любов Леонтіївна, котра пропрацювала 43 роки на КПК монтером. — Електричні обігрівачі не допоможуть — уже нині внутрібудинкові мережі не витримують навантаження: захист постійно вибиває. Обов'язково почнуться пожежі. Узимку селище замерзне.

Звільнення як метод демократії?

Колись у Дніпровському була нормальна дорога — поки 60-тонні вантажівки не почали завозити шлаки для будівельних робіт на комбінаті. Керівництво підприємства неначебто пообіцяло відновити дорогу, але нічого не зробило. І сьогодні **рейсові автобуси змушені їздити вкругову. А центральну вулицю постійно займає колона автомобілів, що поставляють на комбінат сировину й забирають готову продукцію**. Водії ночують у кабінах, викидають сміття просто на вулицю, там-таки справляють нужду — іноді в під'їздах будинків. А коли вранці діти йдуть у школу, ті включають двигуни й опалюють кабіни: сморід стоїть неможливий.

Через острах втратити роботу, люди бояться чогось вимагати. Під скорочення може потрапити кожен. У селищі це означає, що людині доведеться виїжджати. Жителі впевнені: **скорочення стали тим важелем, яким керівництво комбінату розправляється з неугодними і тримає населення в узді.** Втрата роботи призвела до того, що люди або їдуть із селища, або спиваються.

Вхід у парк 40-річчя Перемоги.

У селищі немає вуличного освітлення. З настанням темряви мешканці підсвічують собі дорогу ліхтарями, телефонами. Непоодинокі випадки, коли люди, спіткнувшись на вибоїні розбитої дороги, падають, отримують серйозні травми, потрапляють до лікарні — нещодавно таке сталося із трьома мешканцями. При цьому ні жодні компенсації, навіть банальні вибачення з боку тих, хто винний у розбитих дорогах і знищених системах освітлення, навіть не йдеться. На комбінаті нічого не роблять: то в них техніки для освітлення немає, то фахівців.

ШОК

— Я намагався ставити гострі запитання, що стосуються життя селища, керівництву комбінату, — наголошує Віталій Бєлоус. — Мене конкретно попередили, щоб сидів тихше і без зайвих рухів.

Багато хто краде — по гаражах і городах, по магазинах і квартирах. Процвітає наркоманія.

— А як інакше, якщо депутати селищної ради — працівники комбінату? — запитують люди. — Як і мер, вони роблять те, що скаже Майстренко. Нас навіть на сесії не допускають і на тих, хто звертається, дивляться, як на ненормальних.

Авторові розповіли, що якось співробітниці місцевого ЖКО обурилися тим, що КПК виставляє грабіжницькі тарифи на воду. У селищі, що стоїть на березі Дніпра, кубометр води вже років п'ять коштує понад вісім гривень! Після цього жінок, які запротестували, просто звільнили з роботи.

Розширюється тільки... цвинтар

Люди згадують, що свого часу на комбінаті були підсобне господарство, їдальня. М'ясо й овочі працівники підприємства могли виписати за собівартістю, за роботу в шкідливих умовах видавали молоко. Тепер усього цього немає. На підприємстві було 18 цехів, за кожним закріплювалася певна територія селища. І скрізь були чистота і порядок. Сьогодні половини цехів немає.

Місцевих жителів скорочують і на роботу не беруть, натомість уже років п'ять **задіюють понад сотню відряджених підрядників — для них і житло знімають, і зарплату вчетверо більше платять: штрейкбрехери не протестуватимуть**. При цьому податки, зрозуміло, до місцевої громади не йдуть. А дніпровці їздять на заробітки у Дніпропетровськ, Дніпродзержинськ і навіть до Росії. Населення катастрофічно зменшується — на відміну від місцевого цвинтаря, що швидко збільшується.

— Якимсь чином удалося оформити так, що комбінат розташовується не на землях селищної ради — тому й відрахувань у наш бюджет немає, — зазначає колишня робітниця селищної ради, пенсіонер, інвалід Валентина Лебедь. — **Замість податку на землю, комбінат платить за її оренду — виходить замість 500 тисяч гривень лише 150 тисяч. Це ті гроші, які втрачає наш бюджет.** Хоча це є незаконним, прокуратура займатися питанням не намагається. Сподіватимемося на те, що люди подумають, за кого голосувати на виборах до Верховної Ради.

Раніше на рейсових автобусах пенсіонери в райцентр їздили безплатно. Нині, щоб з'їздити в лікарню або по якусь довідку, потрібно віддати майже 12 гривень.

— У нас відкрився Храм Казанської ікони Божої матері. І хоч скільки разів ми ходили до Олександра Майстренка по допомогу в його будівництві — все марно: хоча для закінчення будівництва достатньо коштів, які комбінат отримує від продажу лише однієї цистерни патоки, — розповіли жителі.

Ігор ТЬОМІН.
Фото автора.

Про лавки на трибуні стадіону, що приймав збірну СРСР, уже забули.

ЗА ТЕМОЮ

Сховатися від виборців

Пенсіонер Володимир Костренко, котрий усе життя пропрацював слюсарем на комбінаті, згадує, як за колишніх керівників КПК завжди надавалася допомога всім, хто її потребував: і робітникам, і пенсіонерам, і мешканцям селища. Сьогодні на селище і його жителів не звертають жодної уваги.

ДОСЛІВНО

— Допомоги від Олександра Майстренка, котрий захопив тут владу, немає ні людям, ні селищній раді, — обурився Володимир Олексійович, довідавшись про те, що ця людина зареєстрована як кандидат у народні депутати. — Який із Майстренка депутат, якщо він навіть боїться зустрічатися з виборцями? До нього на прийом не потрапиш. Через те, що боїться зустрічатися з людьми, мешкає не в селищі, а в готелі Дніпродзержинська. А боїться тому, що нічого не робить.

Про наплювацьке ставлення до працівників підприємства у Дніпровському кажуть практично всі. Світлана Карпук розповіла про те, як обійшлися з її чоловіком, який відпрацював на комбінаті 32 роки слюсарем 6-го розряду.

— Після того, як ми потрапили в аварію, чоловік вилікувався й повернувся на робоче місце — продовжував нормально працювати, — згадує жінка. — Але незабаром йому заявили, що такі працівники їм не потрібні. І чоловіка, якому залишалося три роки до пенсії, просто скоротили. Він дістав інфаркт, став інвалідом. І тепер не може нікуди влаштуватися.

Доведу, що здатен на більше...

Сьогодні Олександр Майстренко є депутатом обласної ради, входить до комісії з питань культури, духовності і спорту. Із приводу того стану, до якого довели культурну і спортивну сфери в Дніпровському, вже було сказано. А що стосується духовності...

Тутешній парк, відкритий на честь 40-річчя Перемоги, був справжньою гордістю селища. Тут розміщувалися атракціони, на доглянутих алеях — затишні лавочки, працювали дитяча залізниця й літній кінотеатр, були танці й багато чого іншого. Уздовж алеї до пам'ятника полеглим героям було розміщено світлини воїнів-визволителів. Сьогодні нічого цього немає. Залишився лише зарослий травою пам'ятник, просто навколо якого збираються любителі випити і закусити на свіжому повітрі. До того ж усі залишки «банкетів на кістках» і багаття так і залишаються біля монумента.

— Нинішнє керівництво комбінату виявляє цілковиту бездіяльність до всього, що відбувається в селищі. І що далі — то ситуація гірша. У місцевих — апатія, зневіра в нормальне майбутнє, у владу, — відкрито заявляють мешканці Дніпровського. — Коли довідалися, що Олександр Майстренко має намір стати народним депутатом, були в шоку. Якщо він, будучи керівником комбінату й депутатом облради, зміг допустити нинішню ситуацію в селищі — що ж буде із країною, якою управлятимуть такі люди?!

Такий от невеселий настрій залишився в автора після відвідування Дніпровського напередодні Дня селища. Чи то від того, що місцевих жителів до останньої межі довели, чи то тому, що схоже може очікувати й усю Україну.

Вл. інф.

У селищі, що стоїть на березі Дніпра, кубометр води вже років п'ять коштує понад вісім гривень!

В адміністрації Президента України допускають, що зустріч Петра Порошенка й Володимира Путіна може відбутися в «нормандському форматі» в Мілані 16—17 жовтня. Про це з посиланням на слова заступника глави адміністрації Президента Валерія ЧАЛОГО *повідомив «Інтерфакс-Україна»*

На саміті СНД обговорять... святкування ювілею перемоги над фашизмом

Нині в Мінську триває саміт глав держав — членів СНД. «Мотором сходки» президентів став глава Білорусі Олександр Лукашенко. Тому що Москва на чолі своєї пострадянської зовнішньої політики поставила ЄврАзЕС («священний союз» Білорусії, Казахстану, Росії).

«Порядок денний» — зразок демонстративного цинізму. У багатьох країнах СНД тривають війни, які виникли й ведуться за підтримки Росії, за її фінансової, військової та інформаційній підтримки. Анексія Криму, війна на Донбасі — це очевидні факти порушення міжнародного права. Однак російський міністр закордонних справ Сергій Лавров запропонував обговорити... святкування ювілею перемоги над фашистською Німеччиною й туризм у культурних столицях Співдружності.

Україна участі в саміті не братиме взагалі. «У Президента Петра Порошенка на п'ятницю інші плани», — заявив «Голосу України» один з його радників. Міністр закордонних справ Павло Клімкін вважає, що Україна має бути представлена на саміті СНД. «Але я можу сказати, що в Мінськ не поїду», — наголосив він. І справді — на засіданні міністрів закордонних справ країну представляв посол України в Білорусі Михайло Єжель.

Ще в березні Україна відмовилася від головування в СНД, а потім оголосила про початок процедури виходу із цієї організації. Нагадаємо, що прибалтійські країни взагалі ніколи не брали участі в роботі СНД, оскільки одразу орієнтувалися на тісні економічні й політичні відносини з Європою. І сьогодні цілком закономірно стали частиною європейської цивілізації.

Цікаво, що прес-служба Лукашенка оголосила, що до Мінська прибудуть «усі президенти країн СНД». У тому числі й лідер Киргизії Алмазбек Атамбаєв, хоча в Білорусі переховується від киргизьких правоохоронних органів колишній президент країни Бакієв. Зрозуміло, що навіть якщо до Мінська й приїдуть глави держав, то лише для того, щоб на двосторонніх переговорах розв'язувати свої проблеми.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

P.S. ***Тим часом офіційний сайт виконавчого комітету СНД уже «переглянув» площу України. Виконком «співдружності», мабуть, відняв територію Кримського півострова. Адже замість офіційних 603 тисяч квадратних кілометрів в інформації про Україну значиться «загальна площа країни — 557 528 кв. км».***

ФОТОФАКТ

У п'яти районах Туреччини через заворушення, у результаті яких загинуло щонайменше 14 осіб, запроваджено комендантську годину. Акції протесту за участі переважно турецьких курдів охопили міста понад 20 провінцій. Демонстранти виступають проти бездіяльності Анкари, яка обрала політику невтручання в конфлікт між курдами та бойовиками угруповання «Ісламська держава» у місті Кобані, що на кордоні Сирії з Туреччиною.

На знімку: ***правоохоронці затримують учасників акції протесту в Анкарі.***

Фото Xinhua/Укрінформ.

Моніторингову місію ОБСЄ продовжили на півроку

Роботу спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні продовжено ще на шість місяців. Про це під час брифінгу в Одесі заявив прес-секретар місії Майкл Боцюрків.

— Наш мандат тривав 6 місяців. На сьогодні місію продовжено ще на півроку за рішенням усіх 57 країн-учасниць. У нашому мандаті є два основні моменти: спостерігати й інформувати країни-учасниці про результати наших спостережень, а також налагоджувати діалог. Крім того, ми моніторимо гуманітарну ситуацію з переселенцями зі сходу України, питання, пов'язані з безпекою й правами людини. Нині плануємо розширити кількість спостерігачів до 300 чоловік, — розповів Майкл Боцюрків.

За словами заступника керівника спецмісії Олександра Хуга, кількість спостерігачів може бути більшою: «У нас є змога збільшити кількість спостерігачів до 500 чоловік. Місія вже ухвалила рішення щодо розширення штату. Більшість із них буде скеровано на схід України — 350 із 500 чоловік. Хочу наголосити: місію буде продовжено по всій Україні, у тому числі в Одесі».

Представники моніторингової місії ОБСЄ звернули увагу на те, що цивільне населення України дуже страждає від конфлікту. Офіційно в Одесі й інших регіонах країни понад 300 тисяч тимчасових переселенців. Сотні тисяч мирних громадян залишаються в зоні конфлікту. Інфраструктура їхніх міст і їхні домівки серйозно пошкоджені. На них чекає важка зима.

Нагадаємо, раніше Президент України Петро Порошенко звернувся до представників ОБСЄ з проханням про невідкладну активізацію зусиль спеціальної моніторингової місії й закликав збільшити кількість спостерігачів до 1500. Особливу увагу глава держави звернув на порушення прав кримських татар в окупованому Криму й попросив активізувати зусилля країн — членів ОБСЄ для відновлення суверенітету й територіальної цілісності України. Як відомо, спеціальна моніторингова місія ОБСЄ працює в Україні з березня цього року. Вона координує й підтримує роботу виконавчих структур ОБСЄ, а також співпрацює з ООН, Радою Європи й іншими міжнародними організаціями. Можна зробити однозначний висновок — присутність і робота в Україні спецмісії ОБСЄ відіграє позитивну роль у деескалації конфлікту на сході країни.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Здешевлення нафти — сильніший удар по економіці РФ, ніж санкції

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Російська агресія в Україні, напевне, стала поштовхом до світової депресії — через зростання ризиків, що позначається на активності інвестування та споживчих настроях, і через прямий гальмівний ефект від «двобою санкцій».

З точки зору експертів, серед причин здешевлення нафти — ситуація на нафтовому ринку. На тлі слабкого попиту відбувається нарощування видобутку в Лівії та країнах Перської затоки. США також інтенсивно розширюють власні розвідані запаси. Спрацьовує й довгостроковий ефект зниження динаміки споживання нафти через підвищення ефективності використання її похідних та поширення альтернативних видів сировини.

Проте не можна виключати, що на тлі сприятливих об'єктивних передумов на ринку здійснюється цілеспрямована «гра» — такі собі «приховані санкції» проти РФ. США недарма в останні десятиліття «інвестували» у військові та політичні операції в Перській затоці — адже сьогодні мають потужний вплив на більшість нафтовидобувних країн. Непряме свідчення цього — зволікання ОПЕК у зниженні квот на видобуток за очевидного перевиробництва на ринку.

Зниження нафтових цін вдаряє по російській економіці значно сильніше, ніж санкції, оскільки саме з експортного мита від нафти і газу (а ціна газу також визначається від вартості нафти) наповнюється значна частка держбюджету. Про чутливість комбінації «нафта+санкції» вже свідчать динамічна девальвація рубля та скорочення запланованих бюджетних видатків, у тому числі — на «освоєння» окупованого Криму. Між тим, РФ потребує значних додаткових коштів для фінансування війни. Оскільки гіпотетичне використання американцями «нафтової зброї» відбувається на тлі об'єктивно обумовленої понижувальної тенденції, то такий ефект може діяти досить довго.

Підготувала Наталія ФІЛІПЧУК.

Угоду про асоціацію заради «третьої сторони» змінювати не збираються

Внесення змін до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на вимогу третьої сторони є неприйнятним. Про це вчора після зустрічі у Брюсселі заявили міністр закордонних справ України Павло Клімкін та Єврокомісар з питань торгівлі Карел Де Гухт. При цьому очільник вітчизняного зовнішньополітичного відомства запевнив: українська сторона готова продовжувати конструктивний тристоронній (Україна—ЄС—РФ) діалог щодо шляхів імплементації Угоди. У тому числі — задля зняття занепокоєння з боку Росії.

Приділили увагу під час офіційної зустрічі й обговоренню перспектив дії режиму автономних торговельних преференцій для України. Ідеться про ініціативу ЄС в односторонньому порядку зменшити або ж скасувати ввізні мита на низку вітчизняних товарів до 1 січня 2016-го. Про останні перипетії довкола затвердження цієї ініціативи «Голос України» писав у попередньому номері. Карел Де Гухт після зустрічі з українським міністром заявив: «Я пояснив міністру Клімкіну, що є сильна політична підтримка, щоб поширити ці заходи якомога швидше. Усі держави-члени і великі політичні об'єднання в Європарламенті підтримують подовження дії автономних торговельних преференцій. Попри спроби кількох членів Європарламенту заблокувати розгляд цього питання за скороченою процедурою, процес успішно просувається, і є політичні ознаки того, що про продовження дії преференцій вдасться домовитися вже у жовтні», — цитує Єврокомісара пресслужба Європейської комісії.

Зустрівся у Брюсселі міністр закордонних справ України і з майбутнім комісаром ЄС з питань європейської політики сусідства і переговорів із розширення Йоханнесом Ханом. На цій зустрічі обговорили нові ідеї щодо допомоги ЄС в імплементації Угоди про асоціацію, збереження динаміки на шляху до безвізового режиму та проведення донорської конференції.

А за день до цього очільник вітчизняного зовнішньополітичного відомства відвідав штаб-квартиру НАТО, де провів офіційну зустріч із новообраним Генеральним секретарем Альянсу Єнсом Столтенбергом. Як повідомляє прес-служба МЗС України, очільник НАТО наголосив на важливості співробітництва з нашою країною та запевнив у повній підтримці Альянсом незалежної, суверенної і стабільної України. Одним із головних питань перемовин стала робота трастових фондів НАТО, метою яких є підтримка нашої країни в чотирьох сферах: кібербезпека, логістика, система зв'язку та управління, реабілітація поранених військовослужбовців. За словами Павла Клімкіна, фонди (нині таких чотири) вже готові до співпраці.

До речі, за попередньою інформацією, після виборів до українського парламенту Генсек НАТО планує візит до Києва.

У Молдові російську мову виключено зі списку обов'язкових для вивчення шкільних предметів («Німецька хвиля»)

Про слова і музику... «необґрунтованих» тарифів?

РЕПОРТАЖ

Учорашній пікет під Міністерством енергетики* (на знімку) *— далеко не перший для активістів «Автономної спілки трудящих». Організація, в якій усі члени рівні і немає керівників (принаймні так запевнили самі мітингарі), вже третій рік поспіль проводить пікети з гарячих питань. Цього разу активістів у балаклавах, серед яких, за їхніми словами, переважали студенти, обурили плани уряду підвищити комунальні тарифи на опалення, газ і воду.

— Ми вимагаємо скасувати підвищення всіх комунальних тарифів, якнайшвидше почати опалювальний сезон, а також безплатно встановити лічильники тепла в квартирах киян, — озвучив вимоги активіст Богдан Бондаренко. — Ще до війни, за даними ООН, 4 з 10 жителів України витрачали до 60% своїх доходів на харчування. Останнім часом ситуація ще погіршилася. Але це не спиняє владу, вона підвищує вартість життя широких верств населення. Крупним, т. зв. бюджетоформуючим, підприємствам, навпаки, роблять поступки, а населенню кажуть: зростання тарифів «економічно обґрунтоване». Як саме вони розраховуються? Ніде не пояснюють. Ми хочемо, щоб до управління та процедури формування цін залучали трудові колективи та низові організації.

У цю мить від гурту мітингувальників лунало: «Ні подорожчанню комуналки!» «Геть міністрів! Геть капіталістів!». А я звернулася до іншого активіста:

— Чому ви пікетуєте саме Міністерство енергетики? Доречнішим було б дошкуляти міській виконавчій владі чи Міністерству інфраструктури.

— Ми вже пікетували «Київенерго» та Національну комісію держрегулювання у сфері комунальних послуг, — відповів Георгій Сандул (юрист за фахом). — Усі відправляють нас у інші місця. Тобто ніхто нічого не вирішує і ні за що не відповідає! А в ідеалі треба, щоб робочий тиждень був чотириденним, а підприємства були в руках робітників. Ми — за справедливий поділ благ. Щоб не було такого, що «Київенерго» (тобто його власник!) отримує надприбутки, а весь тягар проблем перекладено на плечі людей.

Знайома риторика про «права трудящих», «соціальну рівність», «капіталістів» та інші гасла столітньої давності лунала на мітингу не раз. При цьому жоден із моїх співрозмовників не назвав точних цифр, на скільки відбувається підвищення.

Реакція містян була доволі кволою. Підійшов правоохоронець із кавою в руках — перевірив, чи не порушують мітингарі громадського спокою. Один дідусь намагався довести, що всі проблеми в нашій державі лише від того, що «молодь не хоче працювати».

Загальну стриманість людей щодо пікетів Георгій Сандул прокоментував так: «У нас люди виходять на мільйонний мітинг заради абстрактних цінностей, але чомусь не наважуються обстоювати тарифи та власні зарплати».

Схоже, «спілка трудящих» свою «зарплату» відпрацювала справно.

Уляна СОФІЙСЬКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ВІСТІ З КРИМУ

Чорне море хочуть опріснювати

Дефіцит прісної води в Криму мають намір заповнити морською. Для цього на півострові збираються побудувати опріснювачі. Такого рішення дійшла кримська влада, так і не зумівши домовитися про відновлення роботи Північно-Кримського каналу.

Як уже повідомлялося, перебої з водопостачанням почалися відразу після захоплення півострова, куди по каналу надходило понад 70% живодайної вологи. Самопроголошена влада Криму після того, як їх «летючі загони» захопили всі насосні станції, що належать дирекції каналу, так і не забезпечили постачання води на півострів. Після цього почали бурити свердловини і у буквальному значенні повертати річки назад. Так, для наповнення Феодосійського водосховища був змінений плин місцевої річечки, яку пустили по новому руслу. Проте і це не розв'язало проблему: за офіційними даними, запасів питної води в кримських водосховищах вистачить тільки до квітня. Що буде далі, не знає ніхто. Опріснена вода не зможе замінити дніпровську, особливо, якщо врахувати вартість будівництва установок і самої води, яка може стати просто «золотою».

Михайло РУДЕНКО.
Крим.

Бізнес півострова зміцнює бюджет сусідів

Підприємства-експортери, які після окупації Криму перереєстрували свій бізнес на сусідній Херсонщині, забезпечили додаткові надходження як до державного, так і до місцевих бюджетів навіть за умов економічної кризи. У прес-службі Головного управління ДФС Херсонщини повідомляють, що з початку року сума митних платежів в області зросла на 28,6 мільйона гривень, а загалом держава отримала з цього джерела доходів 878,2 млн. грн. Це значно більше, ніж надходження від будь-якого індустріального гіганта в регіоні.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

ТЕС звикає до навантажень

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Через зазначені вище причини робити це можуть не всі станції.

— Режим зміни навантажень вимагає утримання обладнання у постійній готовності, — зазначили у прес-службі Ладижинської ТЕС. — Тому суттєво збільшився обсяг робіт у ремонтних бригад. Персоналу доводиться працювати здебільшого вночі, коли мінімальне споживання, а відповідно — і виробництво енергії.

Фахівці пояснюють, що режим максимального навантаження триватиме доти, доки не запрацюють на повну потужність всі теплові станції країни.

Керівництво ТЕС висловлює вдячність за злагоджену роботу колективу, який у непростій ситуації забезпечує споживачів світлом і теплом.

Втім, ситуація може ще більше ускладнитися, якщо зменшиться постачання газу через його дефіцит. На станції пояснили, що готові до такого перебігу подій і зможуть замінити блакитне паливо на мазут і вугілля.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Хлопчик подарував військовим свій бінокль

Семирічний мешканець Кременчука Гліб Штефан вирішив передати військовим власний бінокль, що коштує декілька тисяч гривень. Цей оптичний прилад із 50-міліметровим об'єктивом, який збільшує предмети у 36 разів, свого часу малому подарували батьки. Однак днями на «сімейній раді» хлопчик заявив, що ця недешева «іграшка» потрібніша нашим бійцям, які захищають Україну на сході. Тож разом із мамою приніс її в редакцію місцевої «Приватної газети», де збирають речі для учасників АТО. До свого дарунку Гліб додав ще й зворушливий малюнок із зображенням дитячих долонь і побажаннями захисникам Вітчизни за допомогою бінокля вистежувати ворогів, їхню бронетехніку та снайперів.

Василь НЕЙЖМАК.
Полтавська область.

Сила молитви — в багатоголоссі

Мешканці Івано-Франківська закликають співгромадян усієї країни підтримати недільну духовну акцію. В обласному центрі Прикарпаття відбудеться хресна хода миру та молебень до Пресвятої Богородиці за благополуччя в державі. О 15.00, 12 жовтня, городян запрошують зібратися в Меморіальному сквері біля могил полеглих героїв Майдану та загиблих військових у зоні АТО, де за ними буде відправлено панахиду. Далі хресна хода пройде вулицею Незалежності та завершиться на площі Ринок великим спільним молебнем до Пресвятої Богородиці.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

ФОТОФАКТ

Біля будівлі Київської обласної державної адміністрації відбулась акція «Земельний дерибан — STOP!», під час якої громадські активісти вимагали припинити виділення столичної землі під ущільнювальну забудову. Організатор акції — громадянська компанія «Форум порятунку Києва».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

СПОРТ

Траса отримала міжнародний сертифікат

Траса Кубка Європи—2015 зі спортивної ходьби в Івано-Франківську отримала сертифікат Асоціації міжнародних марафонів і пробігів (AIMS) та Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій (IAAF). Надана їй категорія А дозволяє проводити міжнародні змагання найвищого рівня, **повідомляє ФЛАУ.**

Сертифікат, виданий трасі в Івано-Франківську, дійсний до 31 грудня 2018 року. Довжина кола становить 1000 метрів. 28 вересня трасу вимірював представник AIMS. Кубок Європи зі спортивної ходьби в Івано-Франківську відбудеться у травні 2015 року.

Дати і час визначено

Футбол. Дирекція Прем'єр-ліги затвердила дати проведення і час початку матчів 10—12-го турів чемпіонату України, а також матчів 1/8 фіналу розіграшу Кубка країни.

10-й тур. 24 жовтня (п'ятниця). «Іллічівець» — «Металург» Зп (17:00). «Чорноморець» — «Карпати» (19:00).

25 жовтня (субота). «Олімпік» — «Ворскла» (14:00). «Шахтар» — «Говерла» (17:00).

27 жовтня (понеділок). «Зоря» — «Дніпро» (17:00). «Динамо» — «Металург» Д (19:00). «Волинь» — «Металіст» (21:00).

11-й тур. 31 жовтня (п'ятниця). «Металург» Д — «Шахтар» (19:00).

1 листопада (субота). «Ворскла» — «Іллічівець» (17:00). «Металург» Зп — «Чорноморець» (19:30).

2 листопада (неділя). «Карпати» — «Зоря» (17:00). «Металіст» — «Олімпік» (19:30). «Дніпро» — «Динамо» (19:30).

3 листопада (понеділок). «Говерла» — «Волинь» (17:00).

12-й тур. 8 листопада (субота). «Говерла» — «Металург» Д (14:00). «Зоря» — «Металург» Зп (17:00). «Чорноморець» — «Ворскла» (19:30).

9 листопада (неділя). «Волинь» — «Олімпік» (14:00). «Шахтар» — «Дніпро» (17:00). «Динамо» — «Карпати» (19:30). «Іллічівець» — «Металіст» (19:30).

Кубок. 1/8 фіналу, матчі у відповідь.

28 жовтня (вівторок). «Шахтар» — «Полтава» (15:00). «Металург» Зп — «Олімпік» (17:00).

29 жовтня (середа). «Ворскла» — «Іллічівець» (17:00). «Чорноморець» — «Сталь» Д (19:00).

30 жовтня (четвер). «Динамо» — «Карпати» (17:00). «Зоря» — «Олександрія» (17:00). «Дніпро» — «Волинь» (19:00). «Металіст» — «Говерла» (19:30).

«Металіст» зіграє з «Легією» на стадіоні імені Лобановського

Як ми вже повідомляли, рішенням УЄФА матч третього туру групового раунду Ліги Європи «Металіст» (Україна, Харків) — «Легія» (Польща, Варшава) перенесений зі Львова до Києва.

Цей поєдинок відбудеться на столичному стадіоні «Динамо» імені Валерія Лобановського 22 жовтня і розпочнеться о 19:00.

Лише результати

XIV чемпіонат країни з футболу серед ВНЗ. 2-й тур. **Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України».**

Конференція «Захід». «Університет» (Чернівці) — «Торпедо-СНУ» (Луцьк). 0:3. «Буревісник» (Кременець) — ЛДУФК (Львів). 1:0. «Спортлідер+КПНУ» (Кам'янець-Подільський) — «Тернопіль-Педуніверситет». 0:2.

«Буревісник», «Тернопіль-Педуніверситет» — по 6 очок, «Торпедо-СНУ» — 3, ЛДУФК, «Спортлідер+КПНУ», «Університет» — усі 0.

Конференція «Центр—Південь». «КПУ-Спартак» (Запоріжжя) — «КНТУ-Меркурій» (Київ). 2:1. Матч «Юнга—Морська академія» (Одеса) — «Зооветакадемія» (Харків) перенесено на резервний день.

«Зооветакадемія», «Юнга—Морська академія», «КПУ-Спартак» — по 3, «КНТУ-Меркурій» — 0, «Легпром» (Київ) — 0.

В Овруцькому районі дванадцять учасників антитерористичної операції, які дістали тяжкі поранення на сході країни, та сім родин військових, котрі виконують бойові завдання в зоні АТО, отримали матеріальну допомогу. Її передали представники вірменської общини в Житомирській області «Еребуні». Такі акції діаспора вже проводила у Житомирі, Бердичівському та Баранівському районах, *передає наш власкор Олексій Кавун*

Держава має запобігати виникненню напруги між переселенцями та постійними мешканцями

Сприяючи зайнятості, освіті, медобслуговуванню та розв'язанню інших проблем переселенців, держава зможе запобігти виникненню напруги між ними та постійним населенням. На цьому наголошували експерти під час засідання Президії Національної академії наук України. «Вимушене переселення з Донбасу: масштаби та виклики для України» обговорювали за участі представників РНБО та центральних органів виконавчої влади.

Точна кількість внутрішньо переміщених осіб невідома, як і їхні плани на майбутнє. Проте саме на цьому мають ґрунтуватися державні програми, спрямовані на їх адаптацію і розв'язання житлових проблем. «Має бути одна програма щодо розселення тих, хто збирається повертатися на Донбас, та інша — для тих, хто не має таких намірів», — переконана академік Національної академії наук України, директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАНУ Елла Лібанова. За її словами, в окремих регіонах частка зареєстрованих переселенців сягає 5 відсотків населення, а з урахуванням тих, хто не реєструвався, — 10 відсотків.

Найбільше біженців сконцентровано у Харківській і Донецькій областях (89 тис. та 55 тис. відповідно), далі йде Київ (34 тис.), Запорізька область, Луганщина, Дніпропетровщина та Одещина.

За даними Міжвідомчого координаційного центру, станом на 6 жовтня 2014 р. кількість вимушених переселенців зі сходу становила 369 тис. осіб (включно з тими, хто переїхав до інших районів чи населених пунктів Донбасу). П'ята частина зареєстрованих — інваліди та особи похилого віку, а 32% — діти. Самодостатні люди, представники малого і середнього бізнесу, які не потребують соціальної допомоги, уникають реєстрації. Водночас, за оцінками експертів, насправді через війну змінили місце проживання понад 800 тисяч мешканців Донеччини та Луганщини. І, за прогнозами, їх кількість зростатиме. «Після зими зі знищеною інфраструктурою Донбасу ми отримаємо нові потоки переселенців», — наголосив заступник секретаря РНБО Олександр Литвиненко.

За соцопитуваннями, після завершення військових дій повернутися у мирний Донбас має намір майже 60% вимушених переселенців, але ця цифра може змінюватися. Чимало біженців уже нині, ризикуючи життям, вирушають додому — зокрема, через побоювання втратити роками нажите майно.

З метою вивчення усіх потреб переселенців та визначення необхідних ресурсів для їх задоволення уряд ухвалив рішення запровадити систему реєстрації таких громадян. Її створюють за технічної і фінансової підтримки міжнародної спільноти. Після запровадження такого загального реєстру запрацює Постанова Кабміну № 505, що передбачає компенсацію витрат на оренду житла для вимушених переселенців.

Як нагадав під час засідання заступник міністра соціальної політики Віктор Іванкевич, працездатні громадяни зможуть розраховувати на 442 гривні на місяць, непрацездатні — на 884 гривні, але не більш як 2400 на сім'ю. Умовою отримання таких виплат є активна життєва позиція переселенців — пошук роботи та реєстрація в державних центрах зайнятості.

Науковці мають допомогти розв'язати економічні та соціальні наслідки протистояння на сході країни, а крім того, подолати певні стереотипи, які формуються у масовій свідомості. «Однією з таких загроз є поділ населення країни на дві групи — «ми» і «вони», — пояснює Елла Лібанова. З одного боку, держава має допомогти мешканцям сходу подолати тотальну недовіру до центральної влади та ЗМІ, а з другого, розвіяти уявлення про те, що всі вихідці з Донбасу мають сепаратистські настрої.

НАНУ має запровадити свій моніторинг становища вимушених переселенців та їх настроїв (зокрема, шляхом соцопитувань), а також вивчення соціально-економічної ситуації на сході і півдні країни. Як наголосила Елла Лібанова, варто також розробити методику елімінування (виключення) впливу подій на Донбасі на захворюваність, смертність і середню очікувану тривалість життя населення. Щоб унеможливити спекуляції навколо мовно-історичних проблем, науковці пропонують провести дослідження етнічного та мовно-культурного складу населення (в різний період розвитку) на територіях, що межують із зоною АТО. Зокрема, йдеться про наші Донецьку, Луганську, Херсонську, Одеську області, а також російські Ростовську область та Краснодарський край.

Ганна СМІЛЯНСЬКА.

Зігріли рятувальники та ООН

Партію теплих ковдр у дарунок від ООН отримали родини зі сходу України, які в оздоровницях Генічеського району Херсонщини очікують переселення до будинків із опаленням. Поки це переселення не відбулося, дітям та дорослим презентували сімдесят новеньких ковдр, аби вночі у своїх ліжках їм не було холодно. Гуманітарну допомогу, як зазвичай, переселенцям просто в пансіонати й санаторії привезли співробітники Головного управління Держслужби з надзвичайних ситуацій у Херсонській області.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Фото надане прес-службою ГУ ДСНС України у Херсонській області.

Ситуація змінюється на краще

Добра новина: у раніше фінансово заблоковані установи Луганщини пішли перші гроші з Держказначейства. Це стало можливим завдяки постанові Верховної Ради про перепідпорядкування населених пунктів. Після зустрічі голови Луганської ОДА Геннадія Москаля з міністром фінансів Олександром Шлапаком та головою Держказначейства Тетяною Слюз було розблоковано держказначейство Жовтневого району Луганська, яке обслуговувало Щастя. Після цього багатостраждальне місто отримало понад 1 млн. 520 тис. грн. Ці кошти передбачені в тому числі для зарплати працівникам дитячих установ, навчальних закладів, виконавчого комітету Щастинської міськради та ін. Гроші вже перераховані на рахунки. Це перший транш коштів, що надійшов завдяки клопотанню Геннадія Москаля. Подальше фінансування залежатиме не від ОДА, а від заявок до Держказначейства установ, що фінансуються з Держбюджету.

Нагадаємо, що 7 жовтня Верховна Рада України прийняла постанови про зміни в адміністративно-територіальному устрої Луганської області. Метою цих постанов є упорядкування адміністративно-територіальних відносин у сучасних умовах та забезпечення життєдіяльності у населених пунктах. Постанови підпорядковують низку населених пунктів районам, підконтрольним українській владі Луганської області. Зокрема, змінено межі Перевальського і Попаснянського районів. Так, територія Попаснянського району нині розширена за рахунок передачі до його складу земель Чорнухинської селищної ради Перевальського району. Змінено також межі Новоайдарського і Слов'яносербського районів, що збільшили територію Новоайдарського району за рахунок передачі до його складу низки населених пунктів. Очільник ОДА вже дав доручення відповідним службам терміново вирішити питання виплати заробітної плати, соціальних виплат, пенсій та іншого на перепідпорядкованих територіях.

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ

Геннадій Москаль:

«...скальпель пройшов по Луганщині, не питаючи людей, у якому вони районі чи місті жили. Люди не можуть отримувати пенсії та зарплати, тому що казначейство закрите в деяких населених пунктах, які йдуть уздовж лінії антитерористичної операції, де люди залишилися між небом і землею. З квітня не працюють учителі, лікарі, не виділяються кошти на медичне обслуговування, на харчування. Йдеться про ті райони, де не працює районна рада, де не працює казначейство».

ФАКТ

Світовий банк виділив Луганській області 20 мільйонів євро на створення нових та відновлення існуючих обласних лікувальних закладів.

До речі, Укртелеком відновив роботу послуг зв'язку в повному обсязі у райцентрі Станиця Луганська. Крім того, вдалося відновити місцевий, міжнародний та міжміський телефонний зв'язок у Первомайську. Спеціалісти Укртелекому постійно проводять ремонтно-відновлювальні роботи на об'єктах, щойно з'являється можливість і їхньому життю нічого не загрожує.

* * *

Усі останні дні бойовики не припиняють обстріл Попасної з «Градів». У результаті загинули кілька мирних жителів. Уранці 8 жовтня, зокрема, бойовики почали обстрілювати позиції ЗСУ поблизу села Троїцьке Попаснянського району. За словами місцевих жителів, у силовиків цілили із самохідних артилерійських установок і реактивних систем залпового вогню БМ-21 «Гради» з боку селища Ірміне і міста Алмазна. Обстріл тривав майже дві години. Як повідомляють мешканці села, о 17.30 вогонь вщух, було чути розриви снарядів «Града».

А в цей час у Луганській області знайдено ще одне ймовірне місце поховання російських військових. За інформацією глави громадської організації «Громадянська ініціатива «Права справа» Дмитра Снєгирьова, у Красному Лучі за два кілометри від шахти 4-біс виявлено закриту копанку, до якої протягом трьох тижнів скидали тіла загиблих російських воїнів і найманців, а також місцевих терористів. «Ці тіла були в камуфляжі, з георгіївськими стрічками, деякі із шевронами козачої національної гвардії РФ, — повідомляє Дмитро Снєгирьов. — Днями цю копанку підірвали». На його думку, такими аж ніяк не християнськими способами керівники терористичних організацій приховують масштаби загибелі бойовиків, у тому числі й російських найманців. «Те, що відбувається нині на Донбасі з російськими солдатами, Союз солдатських матерів Росії назвав м'ясорубкою. Ті воїни й найманці, яким пощастило, повертаються додому із серйозними пораненнями та з тяжкими контузіями. Матерям загиблих солдатів не кажуть, де й за що поклали голови їхні діти. Вони навіть не можуть по-християнському їх поховати», — підкреслив Снєгирьов.

ДО РЕЧІ

Співробітники Сєвєродонецького міського відділу ГУМВС України в Луганській області знайшли схованку в «штабі» сепаратистів. У схованці зберігалося майже 20 тонн пороху і партія артилерійських боєприпасів, серед яких — близько 30 мін калібру 50 і 82 мм.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

На блокпостах навколо деяких міст Донеччини з'явилися прикордонники

Мешканці Донеччини повідомили «Голосу України» про нові деталі проїзду по території області. Тепер на багатьох блокпостах поблизу «лінії фронту» з'явилися прикордонники.

— Повертався з Костянтинівки додому, дивлюся, на дорозі — блокпост. Боєць зайшов і відрекомендувався прикордонником. Такого раніше не було. Деякі пасажири — в сльози: це що, нас, виходить, здали? Ми вже тепер не Україна? — розповів мешканець Дзержинська Анатолій Ключка.

І Дзержинськ, і Костянтинівка — міста, які перебувають під контролем української влади. Так само, як і Артемівськ, де також блокпости посилили прикордонниками. А поїздка з української території до території самопроголошеної «ДНР» має вигляд перетину кордону, каже донечанка Ірина, яка в понеділок поверталася до обласного центру:

«У Курахові, на останньому українському блокпосту перед Донецьком, зупинили автобус: «Вас вітає Державна прикордонна служба України!». Перевіряли паспорти».

Про новий порядок і нові блокпости пасажири й водії дізнаються вже в дорозі. Такі факти спричиняють безліч чуток. Мешканці області припускають, що на Донеччині формується так звана буферна 30-кілометрова зона. Про її межі достеменно невідомо, але є ймовірність, що до зони потраплять українські міста, з таким трудом відвойовані у терористів.

Виставляються контрольні пункти на в'їзді та виїзді із зони

У прес-службі Державної прикордонної служби України «Голосу України» прокоментували появу прикордонників на блокпостах так: «Це не є перетин державного кордону. Прикордонники зараз дислокуються на другій лінії оборони». Коли публікацію було підготовлено, прес-служба повідомила про зустріч керівництва Держприкордонслужби з делегацією ОБСЄ, під час якої обговорювалася ситуація на Донбасі.

«Прикордонним відомством вживаються рішучі заходи із встановлення контролю на українсько-російському кордоні. Зокрема, створюються нові підрозділи, проводиться їх технічне переоснащення, виконуються інженерно-технічні роботи по захисту кордону. Також виставляються контрольні пункти в'їзду — виїзду на лінії безпеки із зоною АТО. Між контрольними пунктами здійснюватиметься патрулювання. З урахуванням досвіду щодо забезпечення прикордонної безпеки інших країн, у тому числі в умовах можливої воєнної агресії, розроблено план заходів інженерно-технічного облаштування державного кордону, яким передбачається створення протитанкових ровів, земляних та бетонних валів, контрольно-слідової смуги, системи оптико-електронного спостереження, спостережних веж, сигналізаційних комплексів, рокадних доріг тощо», — пояснили в Держприкордонслужби.

Буферна зона: де проходитиме межа?

Питання кордонів хвилює й громадськість у Маріуполі. Не менш стурбовані містяни обстановкою секретності, в якій «малюють» межі зони, звідки сторони повинні відвести важку артилерію. Під час чергового засідання штабу територіальної оборони міста громадські активісти попросили роз'яснити сутність дій міжнародної місії з делімітації кордонів буферної зони. Члени місій перебувають у приморському місті з кінця минулого тижня. За інформацією громадських організацій, частина представників місії має на одязі шеврони Російської Федерації, що лякає мешканців і народжує чутки.

Коментуючи порушені питання, міський голова Юрій Хотлубей повідомив, що до складу місії увійшли офіцери України, Росії, а також представники ОБСЄ. Незабаром до міста прибудуть ще 18 українських військових. За словами начальника Донецького прикордонного загону Юрія Зайцева, міжнародної місії належить забезпечити розведення важкої артилерії на 15 кілометрів в обидва боки, утворивши 30-кілометрову буферну зону, яка розділить сторони протистояння. В подальшому представники місії займуться контролем за дотриманням домовленостей, досягнутих у Мінську.

Начальник загону запевнив, що лінія, від якої вестиметься відлік відведення артилерії, розташовуватиметься за Маріуполем зі східного боку. Тобто місто, за словами Юрія Зайцева, до буферної зони не потрапить. Однак громадські активісти, котрі організовують оборону міста, в такий оптимістичний сценарій до кінця не вірять. У Центрі патріотичних сил «Новий Маріуполь» заявляють, що мають намір зустрітися з представниками міжнародної місії для того, аби отримати відповіді на запитання, які хвилюють мешканців українського міста.

— Нам відомо, що розглядається кілька варіантів проведення демаркаційної лінії поблизу Маріуполя. Із них нас, громадськість, влаштовує єдиний варіант: лінія по населених пунктах Широкине — Комінтернове — Павлопіль Новоазовського району. Лише в цьому разі Маріуполь не потрапляє до 30-кілометрової зони, і в місті може стояти важка артилерія для оборони, — сказала «Голосу України» координатор організації «Новий Маріуполь» Марія Подибайло. — Саме про цю межу йшлося під час засідання штабу територіальної оборони. Є й інший варіант: проведення лінії по межі міста (мікрорайон Східний). У такому разі кінець буферної зони припадає на центр міста. Маріуполь виявиться розділеним: одна частина буде підконтрольна Україні, інша — ні.

За словами громадської активістки, наразі ключовим для оборони Маріуполя є село Павлопіль Новоазовського району. До останніх днів у селі не спостерігалося сил супротивника, попри те, що район захоплений російськими військовими, які видають себе за сили «ДНР». Відома проукраїнська позиція сільського голови, який відмовився зняти український прапор навіть після приходу «республіки». Але в понеділок у селі з'явилися озброєні люди кавказької зовнішності.

«Вони зажадали від голови видати списки мешканців села і відкрити клуб. Ця споруда є зручною вогневою точкою», — пояснила співрозмовниця.

Якщо супротивник підірве дамбу Павлопільського водосховища, буде затоплено Маріуполь.

Крім того, із села відкривається прямий вихід на Іллічівський район приморського міста та на прилеглі селища.

— Ми обурені тим, що для оборони Павлополя досі не вирили протитанковий рів. Ворог заходить до сіл Новоазовського району не з боями — населені пункти просто «здають» разом із мешканцями. Поразки і жертви серед українських військових — це наслідки недбалої організації оборони. Помилки занадто дорого коштують. Ми платимо за них життями наших хлопців, — обурена Марія.

Андрій СЕРЕДА.
Донецька область.

Медикам передали унікальний прилад

Рівненський гарнізонний військовий госпіталь отримав у подарунок від винахідника, кандидата медичних наук Андрія Ковальчука унікальний прилад для лікування пацієнтів з дефектами шкіри великої площі «Дерматом».

Такі прилади, за словами розробника, вже надійшли для потреб військово-медичних установ, де проходять лікування та реабілітацію учасники АТО. Цього разу за сприяння групи волонтерів «Допомога армії — Рівне» безплатно передати «Дерматом» вирішили до Рівненського гарнізонного військового госпіталю.

— Аналогів такого приладу у світі є кілька і вони дорого коштують. «Дерматом» дозволяє отримувати ультратонкі шкірні трансплантати, що в українській медицині до цього було практично неможливо, — розповів Андрій Ковальчук.

Начальник травматологічного відділення госпіталю майор медичної служби Тарас Скрига зазначив, що за весь період надходження поранених пацієнтів не менше десяти учасників АТО потребували трансплантації шкіри. За словами військового медика, цей прилад дозволить якісніше проводити процедури і більшій кількості пацієнтів.

Олександр ГАЙН,
офіцер Регіонального медіа-центру МОУ.
Фото автора.

ХРОНІКА

«Режим тиші» так і не настав

Учора бойовики не припиняли спроб штурму Донецького аеропорту. Як повідомляє прес-центр АТО, терористи завдали чотирьох мінометних ударів по стратегічному об'єкту. З нашого боку втрат немає. Обстрілювали бойовики і сам Донецьк. У результаті артударів загинуло п'ять мирних жителів.

Неспокійно було і в інших районах. Зокрема, бойовики здійснили обстріл блокпостів українських силовиків, які охороняють ТЕС у місті Щастя, що забезпечує електроенергією Луганськ. Понад півсотні озброєних терористів вчинили напад і на блокпост у районі східної частини населеного пункту Богданівка. «Загалом за добу незаконними збройними формуваннями по позиціях підрозділів сил АТО здійснено 33 обстріли», — зазначили в прес-центрі АТО.

За інформацією координатора групи «Інформаційний спротив» Дмитра Тимчука, у Горлівку Донецької області прибула група російських найманців із 40 осіб. Крім того, за його даними, через пункт пропуску «Ізварине» на територію Донбасу із РФ увійшла чергова колона, в основному — з автобусів із найманцями, які проходили курс підготовки у навчальному центрі ГРУ ГШ ЗС РФ у Ростові-на-Дону. «За останні дві доби на територію України увійшло не менше 40 автобусів із бойовиками, які пройшли підготовку в Росії», — зазначив експерт.

За даними Президента, в ході проведення АТО за весь час загинули 946 українських військових (ЗСУ, СБУ, Нацгвардія, Держприкордонслужба) і добровольців. Водночас ООН наводить ще жахливіші дані щодо втрат з урахуванням мирного населення. Згідно з доповіддю Верховного комісара ООН з прав людини, від початку збройного конфлікту на сході країни загинуло понад 3,6 тис. людей, ще 8,4 тис. дістали поранення.

Сума збитків від конфлікту на Донбасі вже наближається до 12 мільярдів гривень, сотні тисяч людей втратили роботу. Принаймні такі дані оприлюднив учора «Український кризовий медіацентр». Зокрема, в його звіті зазначено: за час конфлікту на Донбасі зруйновано 4,5 тисячі житлових будинків, 4,7 тисячі об'єктів енергопостачання, 132 промислових об'єкти. У Донецькій та Луганській областях постраждали 290 шкіл (у 900 школах не почалось навчання) та 45 медичних установ. 70% медичного персоналу виїхало з регіону.

Олександр ПЕКНИЙ.

Ветеранський госпіталь візьметься за реабілітацію поранених бійців АТО

План оборони Херсонщини хоч із запізненням, але поповнився пунктом про створення медичного закладу для лікування поранених під час бойових дій. Життя доводить його необхідність: до області вже доправили 16 бійців АТО, які в різний час отримували допомогу в різних «цивільних» клініках (військового шпиталю в регіоні взагалі немає). Зрештою, з ним визначились: регіональний центр медичної реабілітації для поранених створять на базі давно існуючого у Херсоні госпіталю ветеранів та інвалідів війни. Ліжко-місць тут достатньо (понад двісті), однак для надання спеціалізованої допомоги потрібне обладнання й додатковий медперсонал. Але розширення штатів та часткове перепрофілювання потребує не тільки додаткового фінансування з бюджету, а й внесення змін до нормативних документів, у чому обіцяє посприяти Херсонська облдержадміністрація.

Вл. інф.

Нині на Полтавщині діє лише 25 підрозділів місцевої пожежної охорони замість необхідних сімдесяти. Через це відстань, яку доводиться долати вогнеборцям до місця пожежі, подекуди сягає півсотні кілометрів, *повідомляє наш власкор Василь Неїжмак*

Колишньому старшому оперуповноваженому Хмельницького міськвідділу міліції суд призначив покарання у вигляді штрафу в 17 тисяч гривень із позбавленням права обіймати посади в правоохоронних органах. Працівник міліції вимагав 3000 доларів хабара від батька неповнолітньої, пообіцявши не повідомляти керівництву інституту, де навчається дівчина, про її причетність до шахрайства, *передає наш власкор Ірина Козак*

Багатий олігарх і злиденний селянин — несумісні поняття

Умови для життя і розвитку мають бути рівними для всіх, вважає керівник господарства, доктор економічних наук, Герой України Василь Петринюк

Фраза «село гине» останніми роками промовлялась так часто, що до неї звикли і перестали сприймати як серйозне попередження. Та якщо хтось свідомо розвалював українську армію, роблячи державу беззахисною, то чи не виконувалося схоже завдання і в сільському господарстві? Адже аграрна галузь завжди мала для країни стратегічне значення, тому позбавити її цього потенціалу — значить поставити на коліна. Хто і чому не лише гальмував розвиток села, а й вперто тягнув його в прірву? І що потрібно зробити тепер, щоб воно змогло по-справжньому відродитися? Про це наша розмова із директором Теофіпольської філії Приватного акціонерного товариства «Миронівський хлібопродукт» Героєм України Василем Петринюком.

Уроки працьовитості та патріотизму внуки отримують від свого діда Василя Петринюка і на полі, і на фермі.

— Василю Андрійовичу, склалася доволі цікава ситуація: з одного боку, на полях дедалі впевненіше порядкують потужні аграрні холдинги, котрим, здається, гріх нарікати на те, що це збиткова галузь. Та з другого, вся соціальна інфраструктура практично розвалена. І переважна більшість селян переживає глибоку кризу, не бачить жодних перспектив для себе. Невже ніяк не можна збалансувати ситуацію, розв'язуючи проблеми одних завдяки прибуткам інших?

— Все не так просто, мовляв, взяв мільйони у багатіїв і роздав селянам. До чого це приводило, історія вже демонструвала. Гадаю, основними тут є інші питання: хто справжній власник землі та які правила гри на цьому полі встановлює держава.

Я виріс у колгоспному середовищі, коли про приватну власність на землю навіть не йшлося. Але в нашій родині жила легенда про те, як на початку ще минулого століття дід Денис подався на заробітки аж до Америки. Звідси двадцятирічний юнак поїхав злидарем. А звідти вже за два роки повернувся зовсім іншою людиною: вивчився чужій мові, набрався знань з агрономії та садівництва, а головне — привіз для родини зароблені гроші. Власне, для цього і приїздив, бо мав намір знову гайнути за океан. Розказував дивні речі: про те, що там можна мати свою землю, і ніхто не зазіхне на неї. А головне — працюючи на ній, добре зароблятимеш. На жаль, стати землевласником в Америці діду не судилося, бо його затримали в Україні спочатку війна, а потім революція...

Моїм батькам-колгоспникам так само не судилося бути землевласниками. І коли я почав працювати, швидко зрозумів, що заробити великі статки, працюючи на землі, у нас не може ніхто. Але весь час свердлило запитання: чому це можливо для американського фермера й абсолютно неможливо для українського селянина, адже обидва виконують практично одну й ту саму роботу?

Відповідь крутилась на язиці: земля має належати тому, хто її обробляє. І саме через це наприкінці 1990-х років я як керівник доволі успішного на той час господарства виступив одним з перших ініціатором його розпаювання. Наше хазяйство у Новоставцях, як і весь Теофіпольський район, тоді стали пілотними з впровадження нової форми власності. Це був важкий процес. Навіть в мені боролись два начала, бо розумів, що відтепер голова колгоспу не зможе розпоряджатись землею так, як раніше. Та жило й інше: я — селянин з діда-прадіда, і розуміння високої цінності землі для українця передається з молоком матері. Нею мусить володіти той, хто живе і працює на ній.

— Тепер ті події і методи чимало критикують, мовляв, земля виявилась не багатством, а великою проблемою майже для кожного, хто отримав її у власність.

— Та не земля винна. І навіть не деякі огріхи в тому, як її ділили. Ці деталі можна було б поправити. Помилка в іншому: держава, розпочавши процес, відмежувалась від нього. Вона наче закрила очі на те, що має бути далі. Не були розроблені закони, котрі визначили б основні принципи сільського життя в найширшому розумінні цього слова. І ось маємо результат: за півтора десятиліття ще не всі власники землі отримали відповідний документ на неї. Навіть виготовити папірець виявилось дуже проблематично. Тож що казати про те, щоб селянин отримав не просто плату за пай, а реальну користь від свого наділу.

До речі, в ті часи я вирішив пройти дідовим шляхом. Не так для цікавості, як для того, щоб чіткіше уявити собі, що ж ми, українці, маємо зробити зі своїми чорноземами, щоб жити так само заможно, як американці. Звичайно, я був вражений технологіями, котрі значно випереджали наші. Але зрозумів, що вони з'явилися не на порожньому місці. Держава гарантувала тамтешнім власникам землі їхнє право на неї, подбала про стабільність, гарантувала безпеку, і вони віддячили їй швидким поступальним розвитком.

Як колись дід привіз гроші для своєї родини, я теж привіз — мільйон доларів, який вдалось отримати від уряду США для того, щоб провести розпаювання в нашому районі і виготовити земельні акти у більшості господарств. Ми були сповнені великих надій. На жаль, не всі вони здійснилися.

Гадаю, основною метою тієї реформи було визнати, що земля — товар і кожен власник може розпорядитись нею, як захоче. Але цього не відбулося. З'явився мораторій на продаж, який не так зупинив ці процеси, як завуалював розкрадання землі, котре й досі триває.

— Питання мораторію залишається дискусійним. Чимало політиків та урядовців виступає проти того, щоб продавати землю. Вважають, що таким чином селян вкотре обдурять.

— Давайте поміркуємо. У вас є дім або квартира. Це ваша власність. І ви самі вирішуєте, продати її, здати в оренду чи жити самому. Нікому і на думку не спадає, що це якось суперечить вашим інтересам як власника. Водночас і ви нікому просто так не віддасте своє майно. А якщо продаватимете — знатимете йому ціну. Чому ж вважається, що селяни такі вкрай обмежені люди, що не розберуться в ситуації, кинуться в один день все збувати як не за пляшку горілки, то за центнер зерна? Та навіть якщо хтось і не знав би, що робити далі, держава має стояти на сторожі інтересів кожного селянина-землевласника. Саме вона повинна створити такі закони і порядки, котрі не дозволять обкрадати людину в тій чи іншій формі.

А що маємо тепер? Формально діє мораторій, але земля давно купується, продається і перекуповується. Тільки робиться це так завуальовано, що зовні наче нічого не відбувається. І лише формально можна вважати, що нею продовжують володіти селяни. Бо ті доходи, які отримує орендар, ніяк не співставні з тим, що має сільський дядько за свій пай.

Навіть у дрібних деталях він позбавлений своїх прав. Перереєстрація та виготовлення документації, оформлення спадщини, гонорари від нотаріуса на документах — для чого, а головне — для кого створені всі ці бюрократичні бар'єри? Поки їх пройдеш, тебе ще й обдеруть, як липку. Причому гроші у дядька заберуть і покладуть не в державну скарбницю, а в приватну кишеню. Тож на землі встигає нажитися ще й чимала чиновницька братія, тисячі приватних служб і компаній — всі, окрім селянина, що формально проголошений її володарем. Велика проблема і в тому, що в нас не впорядковані взаємовідносини не лише між державою і кожним селянином, а й між державою і всією аграрною галуззю.

— Та зовні все має не такий критичний вигляд. Адже не було такого уряду, котрий не оголошував би проблеми села пріоритетними. І кожен намагається провести хоч якусь програму підтримки села і розвитку галузі.

— Програми афішуються. А хто звітує про їх ефективність? Вони підняли добробут людей? Зробили їхню працю добре оплачуваною? Чи створили робочі місця? Дали можливість не те що розвивати, а хоча б утримувати соціальну інфраструктуру сільських громад? Відповіді для всіх очевидні. Навпаки, ті невеликі господарства, чи то фермерські, чи то колективні, котрі намагались втриматись на плаву, дедалі частіше поглинаються великими холдингами. Чому? Гадаю, зовсім не через агресивність останніх. А через те, що саме такі умови запропонувала держава.

Не хочу ідеалізувати соціалістичне минуле, там було чимало недоліків. Але згадаймо 1980-ті роки, коли держава зробила фінанси доступними для села, коли колгоспи, які вели будівництво, отримували рефінансування із бюджету. Приміром, наше ямпільське господарство у Білогірському районі, яке довелось очолювати, змогло викупити асфальтний завод і заасфальтувати ледь не половину району. Була своя цегельня, і господарство звело цілу вулицю для спеціалістів. Навіть багатоквартирний будинок збудували. А чого було варте зведення моста через Горинь? Тепер уявити важко, що наш колгосп самостійно проклав сімнадцять кілометрів (!) магістрального газопроводу і саме завдяки цьому тепер всі села Ямпільської сільради мають газ. Дитсадок, торговий центр, десятки господарських споруд — все це будувало господарство. І не тільки наше мало такі умови для розвитку. І так само вже за десяток літ з'явились інші умови, котрі породили такі поняття як диспаритет цін, високі банківські ставки, банкрутство господарств...

У Новоставцях, де я живу і працю, ми теж змушені були пройти цим шляхом. Спочатку від практично збанкрутілого до доволі успішного господарства, яке зуміло відновити і розвинути тваринництво. Фахівці зможуть оцінити, коли скажу, що у нас є корови, котрі дають по 42—48 літрів молока на добу. Ми практично з нуля взялись за свинарство і довели стадо до 12 тисяч голів. Ми стали успішними, і до нас потягнулись люди із сусідніх сіл: візьміть землю, котру вже нікому засіяти. А з нею — залишки від колишніх ферм і всього майна. І ми брали на себе відповідальність за ці землі. В результаті за пару років об'єднали понад два десятки населених пунктів і стали обробляти 15 тисяч гектарів землі. А водночас будувались, зводили нові ферми, реконструювали старі...

Якби у той момент не тільки наше, а й сотні таких господарств, що були в кризі, отримали підтримку від держави, села знов розквітли би. Для цього потрібно було не так вже й багато: доступні кредити та зрозуміла і прогнозована цінова політика. Але чомусь ця підтримка припала не на аграрний сектор, а на банківський, котрий активно розвивався і сколочував свої капітали на захмарних відсоткових ставках. У кого запитувати: це була прикра випадковість, вимушені обставини чи, може, продумана закономірність?

Не так через наше бажання, як через силу обставин, коли доступ до вільних фінансів було перекрито, господарство змушене було зробити крок назустріч інвесторам для того, щоб вижити за їх рахунок. Кілька років поспіль я шукав не компанію, якій можна віддати землю, а надійного партнера, котрий зможе нас підтримати. Охочих взяти чорноземи виявилось чимало. Але худоба, майно, ферми їм були непотрібні. Зрештою, як і трудовий колектив. І лише компанія «Миронівський хлібопродукт» не висувала свої, а погодилася на наші умови: не тільки все зберегти, а й розвивати далі.

Ми знову успішні. За три роки у підприємство інвестовано 250 мільйонів гривень. Ми знову будуємо корівники і свиноферми. Маємо найкращу техніку. Зводимо і облаштовуємо житло для наших спеціалістів. На прохання сільських громад зводимо церкви. Серйозно підтримуємо соціальну сферу наших сіл — щороку на це йде понад два мільйони гривень.

— Тоді немає на що скаржитись. Чому ж знову говорите, що село на межі катастрофи?

— Якби ж то все село обмежувалось територіями успішних господарств. Знаю як і вмію робити села успішними і багатими. Але такі в області можна на пальцях перелічити. Те саме і в країні.

Село — значно ширше поняття. Чому в достатку не може жити кожен селянин в усіх регіонах? Тим більше, коли він проголошений власником такого багатства, як земля. Чому американська мрія залишається для наших людей недосяжною? Коли бачиш покинуті хати, розбиті вулиці, напівпорожні школи і посеред цього — людей, котрі, здається, всіма забуті, серце стискається. Я можу приєднати до свого господарства ще одне таке село і зробити його успішним, дати людям роботу. Можу ще одне... ***Але я хочу іншого: щоб всі села і люди в них отримали свій шанс. Щоб були створені рівні можливості для роботи як для орендаря — мільярдера, так і для маленького фермера, котрий все робитиме своїми руками. Це можливо: єдині, а головне — чесні і прозорі закони для всіх.***

Відверто зізнаюсь: якщо не зробив цього дотепер, то вже не планую розвивати свій власний бізнес. Але у мене є троє дітей, дев'ятеро онуків, для яких мені хотілося б залишити справді цінний спадок. Не капітали і маєтки (з віком розумієш, що все це рано чи пізно минається), а заможну країну, яка дала б можливість не лише моїм дітям, а кожному українцю жити достойно. Якщо впряжгись у плуга, це можна зробити вже тепер. Ми не можемо втратити цей шанс.

Розмовляла Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото із сімейного архіву В. Петринюка.

Маємо корів, які дають по 42—48 літрів молока на добу

Там, де народжується Прип'ять

(Закінчення. Початок у №№ 179 і 190).

3. Шляхами варягів і греків

Шукаючи в архівах і бібліотеках матеріали про витоки Прип'яті, натрапив на книжку Антіна Бужанського «Ріка Прип'ять та її допливи. Старі водні шляхи між доріччям Чорного моря і Балтиком» (Вінніпег, 1966, Канада). Знайомство з нею ще раз підтвердило правильність версії, що основні витоки Прип'яті слід шукати в селищі Головне.

«Ріка Прип'ять, правий доплив Дніпра, бере свій початок неподалік села Головня (Головне. — **М.Я.**)*, на межі волинських крейдяних формацій,* — такими словами розпочинає автор своє дослідження. — *Твориться Прип'ять з кільканадцяти потічків на просторах великого болота т. зв. «Тенетисько». Пливучи кількома відногами на північний схід, ріка часто губиться в розлогих мочарах і трясовиськах, на яких не бракує малих озерець, т. зв. «вікон». Далі ріка тече кількома відногами в напрямку містечка Ратне і тут власне приймає назву При-п'ять».*

Говорячи про Прип'ять, варто пам'ятати, що вона була давнім водним шляхом «із варягів у греки». Сьогодні теж активно обговорюється тема його відновлення, тепер уже під назвою Є-40 Дніпро—Прип'ять—Західний Буг—Вісла—Балтійське море. Автор цієї статті, як член однієї з робочих груп із відновлення цього проекту, з особливим інтересом ознайомився із згаданою вже працею Антіна Бужанського.

«...Географічне положення Прип'яті і її допливів (приток — **М.Я.**) *між Дніпром і Бугом вже від найдавніших часів зв'язувало водну систему цих рік в могутній водний шлях між басейнами Чорного і Балтійського морів,* — пише дослідник. — *На заході можливості пов'язання двох річкових систем, цебто Дніпра через Прип'ять і Вісли через Буг, оправдовують себе тим, що джерела Прип'яті знаходяться ледве кілька кілометрів від середнього бігу Буга... На цім, місцями неозначенім вододілі, багна Тенетисько в'яжуться біфуркаційними заглубинами з долиною ріки Буг. Одна з таких заглибин знаходиться недалеко села Столинські Смолярі, називається «Перекоп» і тягнеться до села Забужжя над Бугом, друга простягається коло села Гороховище і доходить до долини Бугу в околиці Опалина, третє біфуркаційне заглиблення лучиться під селом Рівне з невеличким потічком, що впадає до Бугу.*

Західна частина прип'ятського шляху, при високій поземі води в Тенетиську, могла бути використовувана без потреби уживати волока, хоч плавба плитками і часами зарослими корчами і зіллям просмиками мабуть наражувала човни на шкоду, тому човни перед виходом до Бугу направляли і наново смолили в Смолярах, де жили майстри зі Столина, або місцевими майстрами-лодкарями (Смолярі Світязькі)».

До речі, перебуваючи в жовтні 2012 року в Столинських Смолярах, чув від сільського голови Миколи Козачука схожу розповідь про майстрів, які готували човни до далеких подорожей. Звичайно, книгу Антіна Бужанського, яка є бібліографічною рідкістю, він не читав, а збережено всі ці перекази в народній пам'яті.

Сільський голова Столинських Смолярів Микола Козак показує ще один прадавній витік Прип'яті в селі Гороховище Любомльського району.

4. Серед аргументів — давній топонім

Цьогорічна поїздка з начальником обласного управління водних ресурсів Ростиславом Кравчуком, головою обласного товариства меліораторів та водогосподарників Юрієм Бахмачуком до витоків Прип'яті принесла нам ще одне відкриття. Про існування на околицях селища Головне урочища Прип'ять чув і раніше від директора Любомльського краєзнавчого музею Олександра Остапюка. Цього разу за допомогою Головненського селищного голови Миколи Демедюка і спеціаліста-землевпорядника Василя Дзядука нам удалося локалізувати його розташування. Чи міг цей топонім випадково заблукати так далеко від теперішнього русла Прип'яті? Більше того, голова районної ради Микола Сушик розповів, що в школі їм теж казали, що Нережа — це старий витік Прип'яті. Тож недарма на картах XIX століття вона позначена як річка Прип'ять.

Усе це остаточно схилило всіх до думки: основний витік Прип'яті розташований все-таки в селищі Головне біля Попової криниці. Тут і слід облаштовувати її початок, так, як це зроблено на Західному Бузі та інших річках.

Щоправда, такий знак уже встановлено і на Прип'яті. Про його існування 11 липня нинішнього року мені розповів директор Шацького національного природного парку Володимир Захарко. Він і допоміг віднайти його, давши у провідники старшого майстра Світязького лісництва Євгена Сидорука. З ним, а також начальником Шацького міжрайонного управління водного господарства Анатолієм Мизовцем їдемо до цього заповідного місця. Відшукати його серед лісових масивів нелегко. Нарешті виїжджаємо на велику галявину. Серед кущів і високої майже по пояс трави видніється криничка, за кілька метрів від неї щит. Напис на ньому сповіщає, що тут бере початок найбільша водна артерія Західного Полісся річка Прип'ять. Подано координати витоку (51'23'' N — 23`47``04). Повідомляється, що знак встановлено 2004 року Лігою діячів заповідної справи України за фінансової підтримки Wetlands International через грант, наданий Міністерством сільського господарства, природоуправління та рибальства Нідерландів. Подано також карту, на якій позначено Велике болото — місце витоку Прип'яті.

Цікавлюся в Євгена Сидорука, де розташовано знак.

— Урочище Дубовець, між селами Голядин та Омельне. Територія Світязької сільської ради.

— Рівчачок має витік?

— Це меліоративна система. Вона далі в Прип'ять впадає. Отже, здавалося б, справу із визначенням місця витоку Прип'яті вирішено ще десять років тому. Однак обстеження місцевості та огляд самої кринички ставить такий висновок під великий сумнів. По-перше, дебіт кринички незначний. Вода, хоч і дуже смачна, майже не витікає з неї. А в засушливу пору меліоративний рів і взагалі пересихає. У той час, як із Попової криниці витікає цілий потічок.

Знайшли ми однодумця і в особі директора Шацького національного природного парку Володимира Захарка:

— Сьогодні досить актуальними є питання відновлення джерел, естетичного оформлення витоків річок, — вважає Володимир Захарко. — Нам є чого повчитися у львів'ян, які чудово облаштували витоки Західного Бугу поблизу міста Золочева. Думаю, що і Прип'ять заслуговує на таке само достойне оформлення її витоків.

Стосовно водогосподарників, то і вони виявили в цьому питанні одностайність.

— Історичним і найбільш виправданим з точки зору гідрогеології треба вважати витік річки із селища Головне Любомльського району, — каже начальник обласного управління водних ресурсів Ростислав Кравчук. — Адже саме тут на поверхню вклинюється верхньокрейдовий горизонт і артезіанська вода потрапляє із джерел у водотоки. Уже сьогодні треба продумати умови й оголосити конкурс на краще оформлення витоку річки Прип'ять. Думаю, в області знайдуться люди, які підтримають цей патріотичний проект. Річка Прип'ять достойна того, щоб до її витоку приходили з найкращими помислами люди. Надто багато вона значить у нашій історії та історії наших добрих сусідів білорусів.

— Вважаю, що місце для оформлення витоку річки Прип'ять вибрано дуже вдало, — долучається до розмови голова обласної організації Товариства меліораторів і водогосподарників Юрій Бахмачук. — Добиратися сюди буде зручно і туристам, і паломникам (гадаю, що такі з часом з'являться). Хотілося б, щоб справу не затягували на роки, а вже в 2015-му ми могли приїхати в Головне на врочисте відкриття естетично виверщеного і духовно вмотивованого витоку річки Прип'ять.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

Начальник обласного управління водних ресурсів Ростислав Кравчук біля джерела в селищі Головне, з якого, власне, сьогодні і починається річка Нережа (Прип'ять).

ДЕНЬ

№ 195 (5945) П'ЯТНИЦЯ, 10 ЖОВТНЯ 2014

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів; вітер південний, 5—10 м/с; температура вночі 2—7 градусів тепла, в західному регіоні 6—11, у східній частині подекуди 0—5 градусів морозу, вдень 14—19 градусів тепла, на заході 18—23.

ЦЬОГО ДНЯ, 10 ЖОВТНЯ

■ **1922**. Українська економічна рада прийняла постанову про відновлення ярмаркової торгівлі в УСРР. ■ **1925**. Відкрито державні курси есперанто. ■ **1943**. Указом президії Верховної Ради УРСР з метою забезпечення житлового, культурно-побутового та комунального будівництва створено Наркомат житлово-громадянського будівництва УРСР. ■ **1946**. Народився Володимир Пасько — генерал-лейтенант медичної служби (з 2003-го — в запасі), доктор медичних наук, професор, письменник, засновник і головний редактор журналу «Військова медицина України». ■ **2000**. На Харківському державному підприємстві «Завод ім. Малишева» створено дослідний зразок нового зернозбирального комбайна «Зубр».

АСТРОПРОГНОЗ НА 13—19 ЖОВТНЯ

Овни. Все у ваших руках і якщо проявити зусилля над собою — не кидати розпочате на півдороги, то ви зможете добитися хороших результатів.

☺ 7, 11 ☹ 9, 10

Тельці. Тиждень почнеться неприємно. Негативний настрій заважає вам побачити інші радості життя, ви ризикуєте відлякати нові почуття.

☺ 13, 15 ☹ 16, 17

Близнюки. Багато подій протікають не так, як вам того б хотілося, але якщо уважно придивитися, то зможете помітити й позитивні моменти.

☺ 13, 19 ☹ 14, 17

Раки. Події тижня можуть серйозно вплинути на ваше життя. Перед вами відкриється чимало можливостей, але максимального успіху досягнете в тому разі, якщо займетеся самовдосконаленням.

☺ 14, 17 ☹ 16, 18

Леви. На вас чекають радісні та яскраві події, сприятливий час для зустрічі з друзями. Можуть виникнути бажання та ідеї, які краще не реалізовувати.

☺ 16, 18 ☹ 13, 14

Діви. Тиждень, насамперед, вдалий для активних і цілеспрямованих людей, а також для угод із майном. У середині — спокійніший період, що дозволяє пожинати плоди зробленого.

☺ 14, 17 ☹ 13, 16

Терези. Не переймайтеся через труднощі та певні конфлікти. Наприкінці тижня підвищиться працездатність і відкриються нові можливості.

☺ 13, 15 ☹ 17, 18

Скорпіони. Використовуйте інтуїцію для прояснення складних питань, розраховуйте на свої знання та досвід.

☺ 16, 18 ☹ 13, 17

Стрільці. Це хороший час для того, щоб узяти відпустку або просто розслабитися. Можливі невеликі грошові надходження або подарунки.

☺ 16, 17 ☹ 13, 18

Козероги. Тиждень завдяки активним діям мине швидко, вам не буде коли розслабитися, а тим паче засмучуватися і знервюватися.

☺ 15, 16 ☹ 17, 19

Водолії. Це період діяльності й нових починань, буде не просто вирішити, яким же шляхом піти. Вашої допомоги в роботі потребують інші.

☺ 14, 19 ☹ 16, 18

Риби. Буде досить нелегкий вибір: коли неприємності сиплються на голову, тоді значно простіше вирішити, у який бік спрямувати свої зусилля.

☺ 14, 18 ☹ 16, 17

Іван МАРЧУК: «Я жив, думав, мріяв разом із Тарасом»

З КОБЗАРЕМ У СЕРЦІ

Ювілейний рік Кобзаря добігає кінця. Можливо, ми відзначили б його краще, якби не відомі події в Україні. І все ж нині, як ніколи, актуально звучать рядки його поезій. Ніби картину сьогодення писав, недарма нарекли пророком.

Свій Шевченко є у всесвітньо відомого художника, генія століття Івана Марчука. 42 його полотна увійшли до видання «Шевченкіана Івана Марчука», що побачило світ у тернопільському видавництві «Терно-граф» за сприяння доктора економічних наук, професора, ректора Тернопільського національного економічного університету Андрія Крисоватого. На презентації книги у виставковій залі університету Андрій Ігорович провів паралелі між двома геніями — Шевченком та Марчуком. Обидва родом із українського села, обидва завдяки титанічній праці сягнули світової слави, обидва все життя шукали себе й залишалися аскетами.

— Полотна циклу «Шевченкіана» дуже перегукуються з нинішньою ситуацією в Україні, — сказав він, — адже в Кобзаревих творах багато пророцтва та філософії. Іван Марчук, доповнюючи Тараса Григоровича, через свої полотна показує історіософію всієї України.

На презентації Андрій Крисоватий також повідомив приємну новину: Іван Марчук погодився влаштувати свою виставку в університеті.

Художник розповів, як йшов до свого Тараса. Весь рік, за його словами, жив, спав, їв разом із Шевченком. Не ходив, а літав, ніби виросли крила. Закривав очі і бачив сюжети майбутніх картин. Суть кожної передано рядками з поезій. Настільки глибоко, що мимоволі думаєш: що, власне, первинне — поезія чи її художнє втілення? Малював на натурі, ближче до землі, в місті було б тісно думкам і пензлю. У деяких чоловічих образах вгадуються риси самого митця. Мабуть, закономірно: за час роботи настільки злився духовно з Тарасом...

— Більше сорока моїх картин є у сховищах Музею Тараса Шевченка в Каневі, а в експозиції всього три чи чотири, — констатує Іван Степанович. — І це в ювілейний рік Кобзаря! «Шевченкіана» мала б ходити з області в область протягом року, адже вона створена для того, щоб її бачили люди, роздумували над нею.

Та, видно, чиновникам не до того. І в Каневі та Києві, й на Тернопільщині — батьківщині художника. Друзі та шанувальники його таланту вже багато років «вибивають» приміщення для музею Івана Марчука в обласному центрі, але безуспішно. Спочатку митець обіцяв передати музею 100 своїх картин, потім 50, а тепер задумується, чи взагалі варто це робити? До речі, свої полотна він не продає, лише дарує.

Андрій Крисоватий (ліворуч) *та Іван Марчук під час презентації альбому.*

Воістину, немає пророка на своїй землі. І в цьому долі двох геніїв також чимсь схожі. Свого часу Іван Марчук змушений був виїхати за кордон. Багато років жив і працював у Нью-Йорку, там здобув визнання, зажив слави і все ж 2001-го вирішив повернутися.

— Коли літак приземлився у Цюріху, де була пересадка, готовий був пішки йти до Києва, — згадує він. — Перші роки дуже тішився, що я в Україні, але далі ставало все гірше й гірше. Перспективи не бачу.

Хоча привіз із-за кордону багато картин, але його не залучали ні до мистецьких проектів, ні до виставок. Все, що робив, було з власної ініціативи. Звання заслуженого художника отримав у шістдесят, коли насправді давно був народним.

Та митець не нарікає, працює, як сам каже, за «чорним» календарем: ні вихідних, ні свят. Відпочинок хіба що в літаку. Інколи про свій день народження дізнається з поздоровлень друзів. Каже: «Сам себе прикував до мольберта, мов до галери». Зізнається, що є своєрідним наркоманом у політиці. Ранок починає з газети. Читає, злиться і стає до мольберта. «Вже є десять Марчуків, а хотілося б одинадцятого, і дванадцятого. Якби мені дали тисячу років, я б розмалював Всесвіт», — підсумовує напівжартома, напівсерйозно.

Таки розмалював би! Бо такі, як він, допомагають Господові удосконалювати світ.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

У Чернігові презентували книгу «Владні інституції Чернігово-Сіверщини: ілюстрована історія», що містить матеріали про те, як виникло державне управління на теренах Придесення, які з відомих постатей керували цією історичною землею...

На знімку: виступає один із авторів доктор історичних наук Сергій Леп'явко.

Фото Євгена ВОРОХА.

Над номером працювали: Сергій БОРИСЕНКО, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Олена СКРИПКА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 37811

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

